

ÅRSREDOVISNING 2024
AVESTA KOMMUN

Välkommen till Avesta!

Det är något speciellt med Avesta. Här i södra Dalarna finns inte bara dalahästar, brusande forsar. Här finns pannben och mod. Handlingskraft och framtidstro. Här finns förmågan att se möjligheter.

När andra snackar – då gör Avesta!

INNEHÅLL

INLEDNING

Ordförande har ordet	4
Vad gick skattepengarna till	6

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Översikt över verksamhetens utveckling	7
Den kommunala koncernen	10
Kommunala bolag och kommunalförbund	13
Händelser av väsentlig betydelse	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	23
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	30
Väsentliga personalförhållanden	55
Förväntad utveckling	62
Balanskravsresultat	62

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning	63
Balansräkning	64
Kassaflödesanalys.	65
Nothänvisningar	66

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning	84
Investeringsredovisning	87
Bolag och förbund	89

INLEDNING

Ordförande har ordet

Det är dags att göra en återblick på året som gått. Som alltid rymmer ett år både höjdpunkter och utmaningar. Vår nationella konferens Avestasamtalen, där vi lyfter basindustrins betydelse i regionen och landet i stort, firade 10 år i år med ett värdigt firande. Dessutom firade Outokumpu 100 år av det rostfria stålet, vilket ytterligare understryker att vår industri är världsledande och en drivkraft i den gröna omställningen.

Utveckling av Lerbäcksleden är rätt i tiden och vi arbetar vidare med flera intressanta intressenter vilket visar på att Avesta kommun är en bra plats för nyetableringar och vidareutveckling av befintligt näringsliv.

Avesta kommun ska vara Södra Dalarna och norra Västmanland regioncentra. Utöver industrins viktiga roll har vi även en stark och varierad handel som inte bara gynnar Avestaborna utan också lockar besökare från andra delar av regionen. Trots vissa förseningar i markarbetet fortsätter vi arbetet med att utveckla handelsområdet i Åsbo för att ytterligare stärka hela handeln i kommunen.

År 2024 har verkligen varit broarnas år. Under året har mycket fokus legat på tre av våra större broar, varav två har tvingats stängas på grund av omfattande reparationsbehov. Dessa projekt är både tekniskt och ekonomiskt utmanande för kommunen, men steg för steg tar vi oss framåt. Arbetet med att hitta långsiktiga lösningar kommer att fortsätta under det kommande året.

Arbetslösheten i Avesta är relativt hög, men en närmare analys av siffrorna visar att arbetslösheten bland inrikesfödda har sjunkit till 4,1 %, vilket i praktiken är en obefintlig nivå. Samtidigt är arbetslösheten bland utrikesfödda 23,2 %, vilket fortsatt är en hög siffra. Det positiva är dock att arbetslösheten i Avesta har minskat varje månad och därmed har arbetslösheten bland utrikesfödda minskat med 5 % på två år. Avesta kommunen är en av de kommuner i Dalarna där arbetslösheten sjunker snabbast.

Inom omsorgen har Avesta kommun uppnått en anmärkningsvärd förbättring i årets hemtjänstindex, som mäter kvaliteten inom hemtjänsten i Sveriges kommuner.

I den senaste mätningen har kommunen avancerat till plats 119, en förbättring med 95 placeringar jämfört med föregående år. Omsorgen har även utökats med 14 nya platser i det nyrenoverade boendet på Lingården. I ett samarbete mellan Bildning och Omsorgen har Vård- och omsorgsprogrammet fått helt nyrenoverade lokaler på Karlfeldtgymnasiet, detta är en av de största satsningar vi gjort under året vilket också resulterat i en ökning av antalet elever på utbildningen. Vidare har Bildning ordnat nya lokaler för SPIRA, en särskild undervisningsgrupp för elever med omfattande behov inom autismspektrat. En viktig kvalitetsstämpel för gymnasieprogrammen är återcertifieringen inom Teknikcollege som skett under året. En annan glädjande nyhet är att matematikresultaten i grundskolorna har förbättrats avsevärt under året, vilket är resultatet av ett långsiktigt och målmedvetet arbete från skolornas sida.

Andra höjdpunkter under året inkluderar renoveringen av idrottshallen i Kopparhallen samt Avesta Teater. Vi har även anlagt en ny lekpark i Månsbo, en motionspark i Krylbo och invigt en ny mountainbikebana i Djäknehyttan. Därtill har Sportparken firat 10-årsjubileum och vi fortsätter arbetet med att renovera och förfina skolgårdar i vår kommun.

Ett av majoritetens huvudsakliga fokusområden under året har varit att stärka företagsklimatet i Avesta kommun. Förutom att regelbundet genomföra företagsbesök och arrangera företagarrukostar har kommunen även påbörjat Svenskt Näringslivs utvecklingsprogram. Programmet kommer att pågå under första halvan av nästa år och syftar till att tillföra värdefulla insikter och kunskaper som kan användas i det fortsatta arbetet för ett bättre näringslivsklimat. Kommunen följer även utvecklingen genom SKR:s Nöjd Kund Index (NKI), där kundupplevelsen bland företag som varit i kontakt med oss har förbättrats. I årets mätning har Avesta klättrat till plats 55 i Sverige och rankas som tredje bästa kommun i Dalarna. Vi har även gått fram 106 placeringar i småföretagarindex 2024 som mäter små och medelstora företagens förutsättningar.

Vi kan också glädjas åt nya företagsetableringar i kommunen, däribland Vattenfall, som har öppnat nya lokaler i industriområdet Källhagen. Lokalerna har utformats med så hög standard att Vattenfall kommer att använda dem som referensobjekt för framtida etableringar. Även Apotek Hjärtat har öppnat butik i anslutning till ICA Avesta. Att skapa fler arbetstillfällen i kommunen är en prioriterad fråga, då ökad sysselsättning leder till högre skatteintäkter som i sin tur kan fördelas för att stärka en jämlik och jämställd välfärd.

Kommunens ekonomi har varit ansträngd under året, och tidigare prognoser pekade på ett underskott. När vi nu sammanfattar året kan vi redovisa ett blygsamt resultat på 1 miljon kronor. Att vi ändå landar på rätt sida av nollstrecket är ett resultat av det hårda arbete som kommunens verksamheter har lagt ner för att få ekonomin att gå ihop.

Tittar vi på det så kallade balanskravet (högre intäkter än kostnader för varje enskilt år) har inte uppnåtts i och med att man måste räkna bort realisationsvinster. Är balanskravsresultatet negativt måste kommunen återställa det egna kapitalet inom en treårsperiod. För år 2024 har Avesta kommun ett resultat före balanskravsjusteringar på -8,6 miljoner kronor för år 2024 och behöver

ta dessa medel i anspråk från resultatutjämningsreserven (RUR:en som vid årets start var på 70 miljoner kronor). Detta gör vi för att undvika återställningskrav i en tuff ekonomisk tid.

Avslutningsvis, varje dag, året om, går våra medarbetare till arbetet och gör det lilla extra för att ge våra invånare en bättre vardag. Deras engagemang och insatser bidrar till både kommunens utveckling och trygghet. Ett stort tack till alla er som varje dag gör skillnad!

Vi befinner oss i en tid av osäkerhet där många av de självklara sanningarna ifrågasätts och skapar oro. Det är en utmanande tid för många, men vi får inte låta detta skymma sikten för det som är viktigt. Med tillförsikt, sammanhållning och handlingskraft kan vi tillsammans stå upp för frihet och demokrati, oavsett hur svår omvärldssituationen är. Avesta kommun är en unik och värdefull plats, tack vare människorna som bor och verkar här. Tillsammans fortsätter vi skapa den där ”Vi är Avesta”-känslan som är så speciell och unik.

Blerta Krenzi
Kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun

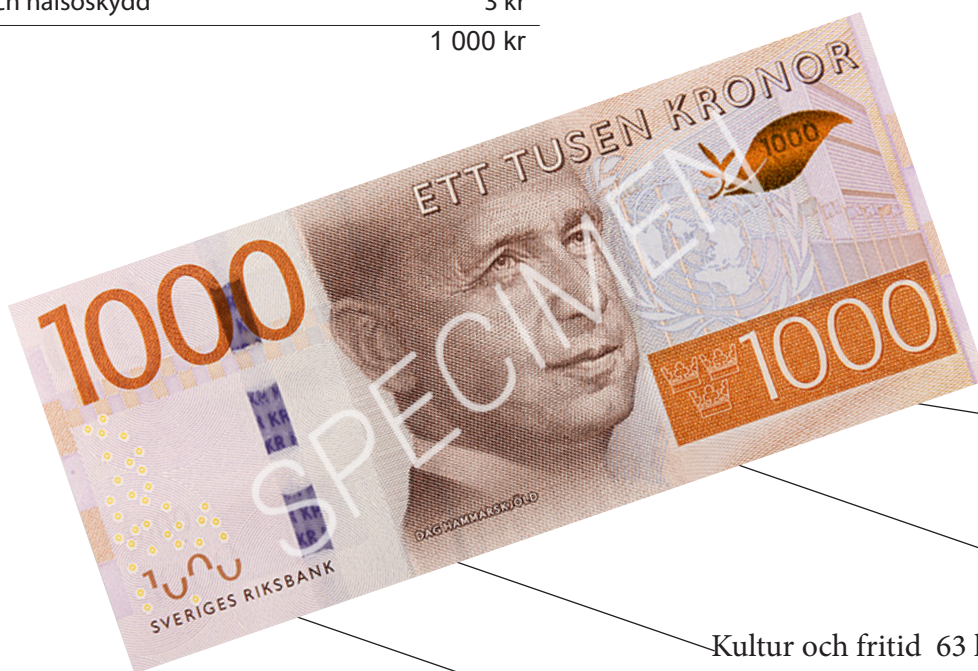
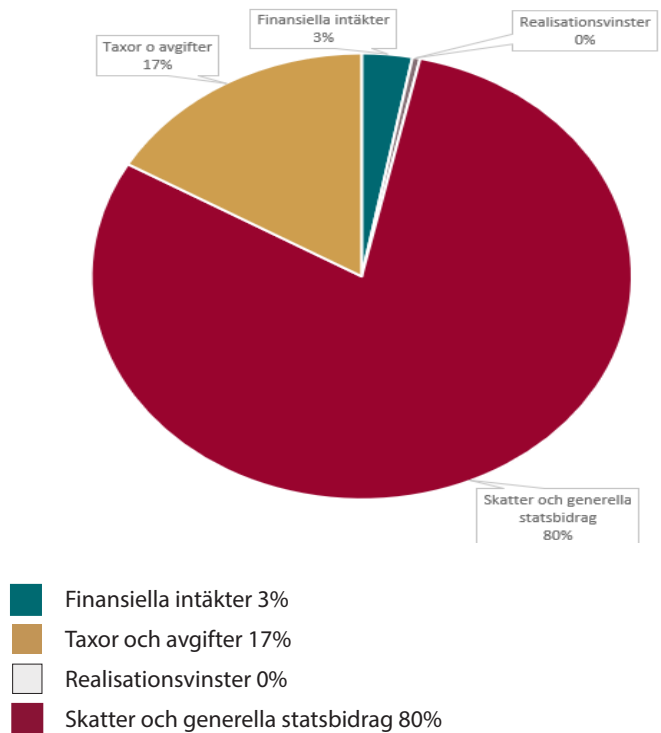

Blerta Krenzi, kommunalråd i Avesta kommun.

Vad gick skattepengarna till

VERKSAMHET	ANDEL 2024
Skola och förskola	
Grundskola	186 kr
Förskola	92 kr
Gymnasieskola och vuxenlärande	77 kr
Vård och omsorg	
Äldreomsorg	220 kr
Individ- och familjeomsorg	63 kr
Omsorg om funktionsnedsatta	63 kr
Kultur och fritid	
Kultur, fritid, turism	59 kr
Kulturskola	4 kr
Övrigt	
Pensionskostnader	100 kr
Kommunövergripande	69 kr
Teknisk service, gator och vägar	42 kr
Årets resultat	1kr
Arbetsmarknad och integration	10 Kr
Plan och bygg	9 kr
Samhällsbetalda resor	3 kr
Miljö- och hälsoskydd	3 kr
	1 000 kr

Så här fick kommunen sina pengar 2024

Skola och förskola
355 Kr

Vård och omsorg
346 Kr

Kultur och fritid 63 kr

Övrigt 236 kr

Översikt över verksamhetens utveckling

Avesta kommun	2020	2021	2022	2023	2024
Folkmängd 31 december	23 067	22 925	22 932	22 753	22 417
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60

Kommunkoncernen

Verksamhetens intäkter, mkr	540	553	543	575	592
Verksamhetens kostnader, mkr	-1 879	-1 922	-2 007	-2 115	-2 258
Årets resultat, mkr	89	128	84	64	3
Årets resultat, kr per invånare	3 884	5 594	3 684	2 827	148
Eget kapital	688	819	904	955	936

Investeringar

Investeringar (brutto)	289	260	214	183	249
Investeringar per medborgare, kronor	12 529	11 341	9 332	7 647	11 108
Självfinansieringsgrad, %*	68	91	86	91	57

Finansiering

Långfristig skuld, mkr	1 311	1 413	1 496	1 511	1 571
------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare	112 724	122 580	131 858	137 927	139 994
Skulder och avsättningar per medborgare	82 881	86 891	92 450	94 496	100 273
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, %**	6	11	13	14	13

Personal

Antal årsarbetare	1 963	1 998	2 038	2 027	2 076
Löner och ersättningar, mkr	846	864	902	950	984

Definition nyckeltal

* självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

** soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital inklusive ansvarsförbindelser från pensionen.

Kommun	2020	2021	2022	2023	2024
Resultatutveckling (mkr)					
Verksamhetens intäkter	357	358	345	340	366
Verksamhetens kostnader	-1 721	-1 766	1 847	1 947	2 079
Årets resultat	88	113	71	34	1
Balansomslutning	2444	2671	2890	4086	4 064
Eget kapital	619	734	805	836	837
Pensionskostnader inkl räntor	91	101	103	134	181

Investeringar

Bruttoinvesteringar	57	48	87	54	67
Självfinansieringsgrad av investeringar, %*	225%	321%	130%	140%	67%

Finansiering (mkr)

Skatteintäkter och utjämning	1 454	1 520	1 572	1 639	1 705
Långfristig skuld, mkr	59	4	4	4	4

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	52 593	56 021	62 076	114 253	112 302
Skulder och avsättning per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	25 750	23 984	26 969	22 810	18 579
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	94,0	92,5	95,6	98,0	100
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	6,3	6,6	6,6	8,2	10,6
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	6,0	7,5	4,4	2,0	0,0
Soliditet, % inkl pension och exklusive bolagens del av upplåning**	7	18	21	13	13

Personal

Antal årsarbetare	1 845	1 885	1 938	1 914	1 962
Löner och ersättningar, mkr	784	799	832	869	902

Definition nyckeltal

* självfinansieringsgrad definieras som kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

** soliditet definieras som eget kapital dividerat med totalt kapital inklusive ansvarsförbindelser från pensionen men exklusive bolagens del av upplåning.

Inledning förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Avesta kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Avesta kommuns verksamhet det gångna året.

FOTO THERESE ASPLUND

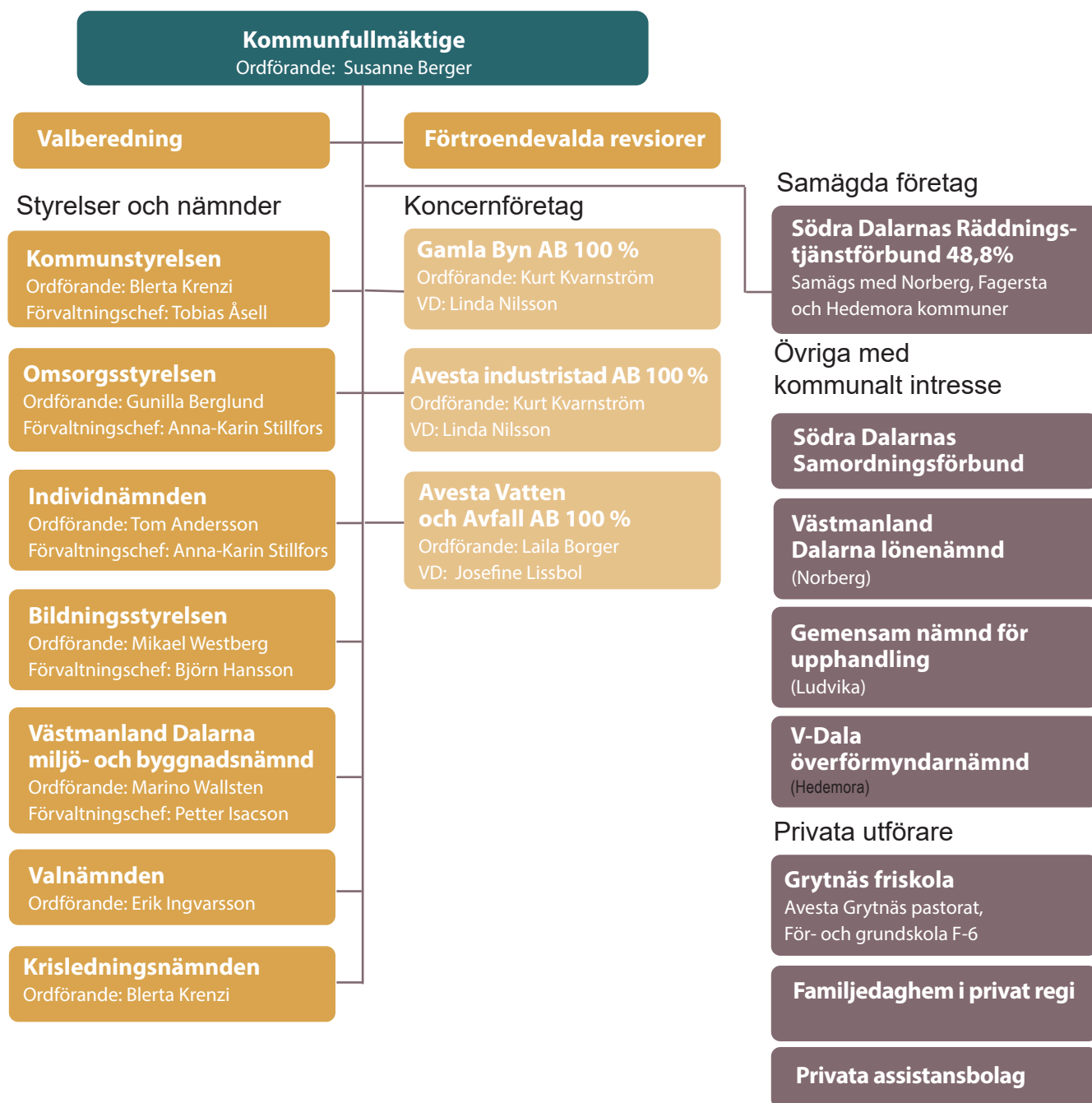
Den kommunala koncernen

Om organisationen

Skälet till att Avesta kommun valt att driva viss verksamhet i olika organisationsformer är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Förvaltning av kommunens fastigheter finns samlade i bolagsform. Skälet till detta är organisatoriska. Möjligheten att skapa samordningsvinster och hålla nere kostnaderna är större om verksamheten bedrivs inom samma organisation. I övrigt bedrivs verksamheten i bolagsform där verksamheten ska drivas på affärsmässiga grunder.

Avesta kommun har även Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, ägarandel 48,8 procent, tillsammans med Hedemora, Norberg och Fagersta. Idén med förbundet är att effektivisera och minska kostnaderna för verksamheter som kan skötas tillsammans. Tanken är också att säkra kompetensen inom verksamhetsområdet. Privata utförare finns inom grundskole- och förskoleverksamhet samt personlig assistans men de bedöms inte vara av väsentlig betydelse för bedömning av verksamhet eller ekonomisk ställning.

Avestas kommunkoncern

STYRELSE/NÄMND	BESKRIVNING
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och bolag
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsichtsansvar över övriga nämnder och bolagsverksamheter samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktingbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, anpassad skola samt vuxenutbildning. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur och fritidsverksamhet, där bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar, Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, bygganmälningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

KONCERNFÖRETAG	BESKRIVNING
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är en gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

SAMÄGDA FÖRETAG	BESKRIVNING
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.

ÖVRIGA MED KOMMUNALT INTRESSE	BESKRIVNING
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet samverkar inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna samt Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun.
Gemensam nämnd för upphandling	Upphandlingsnämnd där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter ingår. Den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarnämnd	Överförmyndarnämnd för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner. Hedemora är värdkommun.

PRIVATA UTFÖRARE	BESKRIVNING
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Familjedaghem som bedrivs i privat regi.
Privata assistansbolag	Assistansbolag som bedrivs i privat regi.

Kommunala bolag och kommunalförbund

Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB

Året inleddes med antagande av en affärsplan för Gamla Byn AB, med fokus på underhåll, energibesparing och stärkande av Koppardalen som attraktiv plats för företag. Stora framsteg har gjorts inom dessa områden, inklusive installation av solceller på skolan och förskolan. Kontorshotellet i Koppardalen har utvecklats till en kreativ coworking-miljö, och flera ombyggnationer har genomförts för att locka nya företag.

Aktiviteter har genomförts för att stärka varumärkena, och bolagen är nu synliga och aktiva på sociala medieplattformar. För att bidra till social hållbarhet har en bovård anställts och ungdomar erbjudits sommarjobb. Gamla Byn AB har också engagerat sig i konceptet Bostad Först, i nära samarbete med omsorgsförvaltningen för att erbjuda trygga bostäder åt hemlösa personer. Ett koncept som handlar om att hemlösa personer ska erbjudas ett tryggt boende då det är en viktig förutsättning för att kunna göra något åt sina livsproblem. Styrelserna har också antagit en upphandlingspolicy med fokus på sociala krav då bolagen vill ta ett stort ansvar i frågor som handlar om social hållbarhet.

Avesta Vatten och Avfall AB

Avesta Vatten och Avfall AB är ett helägt kommunalt bolag som levererar vatten och omhändertar spillvatten och avfall från våra kunder på ett hållbart sätt. Bolagets uppgift är att underlätta för våra kunder och få deras vardag att fungera samtidigt som vi långsiktigt värnar om vår gemensamma miljö.

Under 2024 tog Avesta Vatten och Avfall AB, på uppdrag av Avesta kommun, över ansvaret för insamling av förpackningar vid återvinningsstationerna från producenterna. Detta i enlighet med ny lagstiftning. Övertagandet har skett strukturerat och Avesta Vatten och Avfall har säkerställt att kommunen efterlever aktuella lagkrav.

Bolaget har vidare genomfört en rad förbättringsåtgärder vid våra anläggningar för att säkerställa god kvalitet av anläggningar och ändamålsenlig arbetsmiljö för medarbetaren.

Avesta Vatten och Avfall AB spelar en viktig roll i kommunens långsiktiga utveckling genom ett ansvar att säkra en god samhällsservice. För att möta de ständigt ökande miljökraven, måste bolaget kontinuerligt utveckla och förbättra verksamheten i samverkan med andra.

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) består av räddningstjänster i Avesta, Hedemora, Fagersta samt Norbergs kommun.

Den viktigaste uppgiften för räddningstjänsten är att förebygga att bränder och olyckor sker och att vara tillgängliga då de i sådana fall behövs. För att möjliggöra en hög beredskap och kunna komma ut så snabbt som möjligt över hela förbundets område finns det räddningsstationer i Avesta, Hedemora, Fagersta, Norberg, Långshyttan och Horndal. En dialog om en ny räddningsstation i Långshyttan har inletts med Hedemora kommun.

Under 2024 utförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund utryckningar till 1 093 händelser. En händelse kan förorsaka utryckningar med flera styrkor och eller resurser från en eller flera stationer. Antalet händelser ligger på en normal nivå sett till genomsnittet ur ett 5-årsperspektiv. Antalet trafikolyckor har fortsatt att minska. Genomsnittet för den senaste femårsperioden är 110 st trafikolyckor per år, årets olyckor har varit 94 st. Som jämförelse hade vi 154 olyckor i genomsnitt per år 2016 – 2019.

Utöver de normala uppgifterna som räddningstjänsten genomför under fredsförhållanden, så tillkommer nya uppgifter för räddningstjänsten under höjd beredskap. Staten via MSB finansierar delar av detta till våra medlemskommuner, där också SDR måste få ta del av denna finansiering för att kunna följa lagstiftningarna och bygga upp en robust räddningstjänst för framtidens behov.

Händelser av väsentlig betydelse

Två nya samverkansavtal har inrättats som omfattar planering och dimensionering av vuxenutbildningen i samarbete med Dalarnas 15 kommuner samt utbudet av gymnasieutbildningar i samverkan med Fagersta och Norberg, vilket förväntas stärka utbildningens kvalitet och effektivitet i regionen.

Under året har Kornknarrens och Balders hemtjänstverksamheter slagits samman till en gemensam enhet, vilket syftar till att effektivisera organisationen och förbättra resursutnyttjandet.

Under våren 2024 invigdes Lingården, en ny avdelning på det särskilda boendet Baldersgården. Avdelningen omfattar 14 lägenheter och bidrar till att utöka boendekapaciteten för äldre.

Ett arbete med att se över Avesta kommuns broar har startat upp för att kunna arbeta långsiktigt och prioritera investeringar, underhåll och renoveringar av kommunens broar.

Ny lagstiftning kring hur förpackningar ska samlas in i landet påverkar Avesta Vatten och Avfall AB:s verksamhet. Avesta kommun har fått ett utökat ansvar för insamling av förpackningsmaterial. Avesta Vatten och Avfall AB, på uppdrag av kommunen, har fått ansvaret att säkerställa att insamling av förpackningar sker enligt ny lagstiftning.

Övriga händelser under året

Med ekonomiskt stöd från kommunstyrelsen har Fritid även denna sommar kunnat arrangera "Bästa sommaren ever" där barn erbjuds avgiftsfria aktiviteter under sommarlovet. Många av aktiviteterna anordnas i samverkan med föreningslivet.

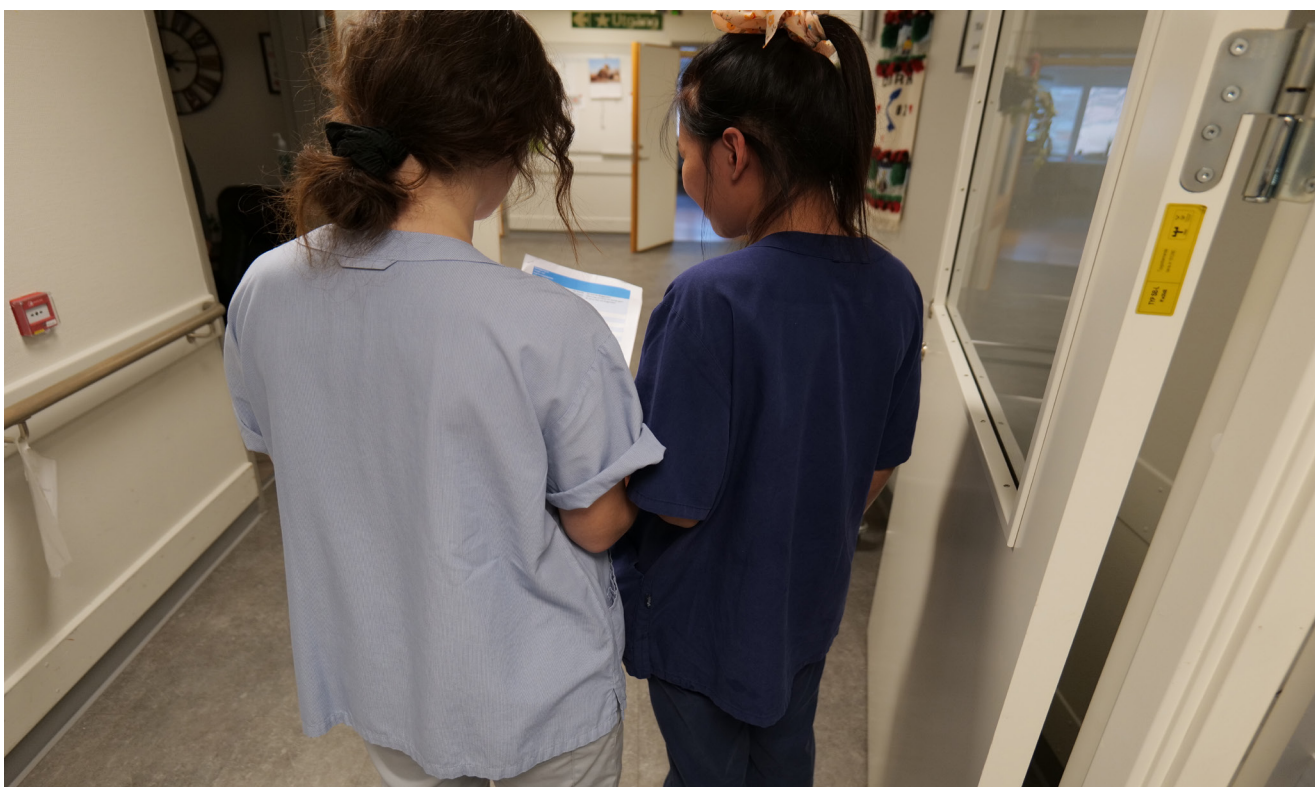
Förskolan har tagit fram en Hållbarhetsplan för verksamheten, vilken har implementerats under hösten 2024. Syftet med planen är att öka kompetens och intresse för området hållbarhet.

Skolsociala team startades upp, med fokus på samverkan mellan socialtjänst och skola

Man har infört en ny yrkeskategori inom särskilt boende: specialistundersköterska. Det för att höja kompetensen och förbättra vårdkvaliteten.

Sammanslagning av rehabenheten och sjuksköterskeheten till en samlad Hälso- och sjukvårdsenhet.

I ett samarbete mellan Bildning och Omsorgen har Vård- och omsorgsprogrammet fått helt nyrenoverade lokaler på Karlfeldtgymnasiet, vilket också resulterat i en ökning av antalet elever på utbildningen.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärld

Året 2024

2024 har präglats av krig, oro och geopolitiska konflikter. Kriget i Ukraina har fortsatt i oförminskad omfattning och kriget mellan Israel och Hamas fått stor påverkan i Mellanösternregionen. Spridningsrisken för dessa konflikter påverkar även de finansiella marknaderna. Många europeiska länder står dessutom inför en omfattande uppbyggnad av den egna försvarsförmågan. Osäkerheten i omvärlden har alltid varit en drivkraft för den samhällsekonomiska utvecklingen. Sverige står inför en rad utmaningar de kommande åren, där ett brett spektrum av faktorer – från geopolitiska spänningar och ekonomiska svängningar till teknologiska framsteg och klimatförändringar – kan få långtgående konsekvenser för den offentliga sektorn, ekonomin och samhället i stort. För att möta dessa utmaningar krävs både anpassningsförmåga och strategisk planering.

Under 2024 var kommunsektorns samlade resultat svagt men bättre än förväntat, med ett överskott på 6,1 miljarder kronor. Färre kommuner och regioner än beräknat uppvisade underskott, främst tack vare starkare finansnetton och lägre kostnader. Befolkningen ökade med 36 000 personer, men fler kommuner än tidigare upplevde en minskning. Andelen äldre växte markant medan antalet barn och unga minskade, vilket påverkar kommunsektorns framtida planering. Skatteunderlaget har reviderats ner något på grund av en svagare global ekonomi, men tecken på återhämtning syns, särskilt genom ökad hushållskonsumtion. Den ekonomiska osäkerheten kvarstår, vilket kräver att kommunsektorn har god beredskap för framtida utmaningar.

Ekonomi

Året 2024

Avesta kommun redovisar ett positivt resultat för per den 31 december med 1 miljoner kronor och för koncernen 3 miljoner kronor. I jämförelse med budget är Avesta kommuns resultat 5,5 miljoner kronor lägre än budgeterat. Detta är ett mycket svagt resultat, både ur historisk kontext och i relation till det budgeterade resultatet. Den ekonomiska ställningen försvagas då skuldsidan ökar mer än tillgångssidan på balansräkningen, till följd av rekordhöga pensionsavsättningar.

Styrelsernas drift gör ett underskott om 47 miljoner kronor. Att ha en driftsekonomi i balans är centralt för att ha en god ekonomisk hushållning. Dock ska man ta i beaktande att detta har varit ytterligare ett år där nettokostnaderna har ökat mer än skatteintäkterna till följd av inflation och pensionskostnader. Det negativa utfallet beror till stora delar på underskott i relation till budget för personalkostnader, inklusive inhyrning av personal samt köp av huvudverksamhet.

Skatteintäkterna hamnade något under budgeterat. Övriga poster på finansens, bland annat en utdelning från Gamla byn AB på 14 miljoner kronor, gör att årets resultat blir positivt om ca 1 mnkr. Här finns också överskott gällande pensionskostnader (som trots ökningen inte blev fullt så kraftiga som prognosticerats), räntenetto, avskrivningar och övriga poster.

Framtiden

År 2025 ser ut att vara fortsatt utmanande ur ett ekonomiskt perspektiv, då vi har två år tidigare med stora underskott för styrelserna samt stora investeringar som behöver göras. Efter två år som präglats av hög inflation och mycket höga kostnader börjar dock ekonomin ljusna något i kommunsektorn från och med nästa år. Ur Avestaperspektivet har vi fortfarande trots ljusningen en ekonomiskt utmanande tid framför oss med ett sviktade skatteunderlag till följd av en befolkningsminskning enligt SCBs befolkningsprognos.

Avesta kommer 2025 och framåt behöva lägga större fokus på investeringar och genomföra stora infrastruktursinvesteringar. De relativt sett starkare resultaten kommande år räcker inte till för att finansiera de stora investeringar som nu måste göras. Det är främst investeringar i infrastruktur som behövs. Det handlar bland annat om långsiktiga investeringar i vatten och avlopp, broar och vägar.

Kommunen behöver fortsätta arbetet med att ställa om, arbeta annorlunda och prioritera för att hantera det ekonomiska läget och de stora demografiska utmaningarna de kommande åren.

Särskilt behöver arbete med styrelsernas ekonomi fortsätta men en lättnad ses i sänkta arbetsgivaravgifter och pensionskostnader 2025 vilket kommer få konsekvenser på styrelsens ekonomi då stor del av kostnaderna är personalkostnader.

Demografi

Året 2024

Avesta kommun hade vid 2024 års slut 22 417 invånare. Det är en minskning med 336 personer för helåret. Befolkningsminskningen beror framför allt på ett negativt flyttnetto, att fler flyttade ut än in, med 238 personer. Det var främst unga vuxna som flyttade ut, exempelvis flyttade 335 personer mellan 19-28 år ut medan endast 228 personer i samma ålder flyttade till Avesta.

År 2024 innebar även ett negativt födelsetto med 86 personer, det vill säga att färre fötts än dött under året. Avestas folkmängd har minskat under lång tid, med en tillfällig uppgång i invånarantalet under andra halvan av 2010-talet. Invånarantalet per den 1 november 2024 är det lägsta sedan 2015. År 2024 är, liksom de två föregående åren, ett år med låga födelsetal såväl för Avesta kommun som nationellt. I Avesta föddes det 166 barn, vilket är 34 färre barn än året innan. Det är de lägsta födelsetalen sedan 1997. Nationellt var 2024 var barnafödandet det lägsta på 22 år. De tre åren med mindre årskullar kommer påverka i första hand barnomsorgen de närmaste åren, särskilt som barnafödandet har varit ihållande lågt över flera år. Det minskade barnafödandet är nationellt. Enligt ett pressmeddelande från Statistiska centralbyrån, SCB, är antalet födda barn per kvinna nu 1,43 (i Avesta 1,44). Det är den lägsta siffran som hittills har uppmätts i Sverige. För att behålla befolkningen konstant bortsett från flyttar behöver den summerade fruktsamheten, alltså antal barn per kvinna, vara 2. För att ha en ökande befolkning behöver den vara över 2. De senaste årens ekonomiska oro kan ha påverkat barnafödandet negativt, historiskt brukar barnafödandet gå ner i en lågkonjunktur.

Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med de i arbetsför ålder. En jämförelse mellan 2004 och 2024 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 63 procent av Avestas befolkning till 59 procent. Det fanns 677 fler personer i åldersgruppen 2004. Samtidigt har grupperna 71–79 år och de över 80 år ökat från 8 till 11 procent respektive 6 till 8 procent. Antalet invånare som är 80 år eller äldre har ökat från 1393 till 1805. Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning är att färre arbetande ska försörja fler som inte arbetar, det vi brukar kalla demografisk försörjningskvot. Den demografiska kvoten har gått från 0,76 till 0,95 mellan 2004 och 2024. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,76 respektive 0,95 personer utöver sig själv.

Framtiden

Enligt prognosen som Statistiska centralbyrån, SCB, har tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2024–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska under överskådlig framtid. Kommunen förväntas ha negativa inflyttningstal med ungefär 35 personer per år de kommande 10 åren, medan födelsetto förväntas vara negativt med ungefär 55 färre födda än döda per år. Det är framför allt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta. Andelen över 80 år beräknas dock öka totalt eftersom den förväntade livslängden fortsätter öka samtidigt som barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 450 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre samtidigt som minskningar kan behöva göras inom skolområdet.

Arbetsmarknad

Året 2024

Arbetslösheten under 2024 var 6,6 procent. Det är en minskning jämfört med åren 2021–2023 då den låg på 7-8 procent. Dock är det fortfarande en hög arbetslöshet, särskilt då 4,6 procent av Avestas invånare är långtidsarbetslösa. Ungdomsarbetslösheten sjönk något under året till 5,6 procent, även långtidsarbetslösheten bland de unga sjönk, till 1,6 procent. Både arbetslösheten totalt och den för unga ligger högre i Avesta än i riket och länet.

Majoriteten av de som arbetar i kommunen bor även i Avesta 77 procent. In- och utpendlingen är lika stora med 23 procent, ett värde som har varit stabilt de senaste fyra åren. Många arbetsgivare, och även kommunen som organisation uppger rekryteringssvårigheter, främst utifrån matchningsproblematik eller låga kunskaper i svenska språket. Det leder till långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar en mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel då de saknar de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden.

För att motverka detta har en ny lag trätt 2025 i kraft där dimensioneringen av gymnasial utbildning och yrkesutbildning inom vuxenutbildning framöver ska anpassas och formas för att bättre motsvara arbetsmarknadens behov. Svårigheten att rekrytera arbetskraft är ett av de största hoten mot fortsatt tillväxt och utifrån att det delvis finns tillgänglig arbetskraft bland utrikesfödda och andra som idag står långt ifrån arbetsmarknaden så är riktade insatser helt nödvändiga.

Framtiden

Befolkningsutvecklingen kommer också att påverka kompetensförsörjningen framåt. Fram till 2033 beräknas personer i åldern 25–60 år, de som har högst deltagande på arbetsmarknaden, bara öka med 13 000 personer nationellt. Det ska jämföras med en ökning på 455 000 personer åren 2013–2023. Konkurrensen om arbetskraften blir allt hårdare samtidigt som kraven för att rekrytera utländsk arbetskraft har skärpts.

I SKR:s ekonomirapport beskriver de att föregående års konjunkturavmattning har påverkat arbetsmarknaden 2024, trots att BNP-tillväxten gradvis börjar stärkas. 2025 väntar hög BNP-tillväxt när ekonomin återhämtas vilket så småningom stärker arbetsmarknadskonjunkturen. Arbetslösheten är dock fortsatt hög under 2025 och en nedgång av andelen arbetslösa antas ske först i slutet av 2025. Nedgången av andelen arbetslösa kommer att begränsas då arbetskraftsdeltagandet 2027 förväntas vara lika som 2023. Kostnaden för det utbetalda ekonomiska biståndet påverkas av ökad arbetslöshet, lågkonjunktur och av att riksnormen höjdes med 8,6 procent 2023 och 8,7 procent 2024. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd för 2025 förväntas öka.

Äldreomsorgen behöver rekrytera drygt en tredjedel av den tillkommande arbetskraften för att bibehålla den nuvarande personaltäckningen fram till 2031. Detta i stor konkurrens med näringslivet, försvaret, polisen med flera. Även om kommunerna lyckas lösa de finansiella utmaningarna, finns det fortfarande en betydande risk att det inte finns tillräckligt med personal att rekrytera. 14 000 undersköterskor och sjukvårdsbiträden behövs varje år i 10 år framåt i den kommunala vården och omsorgen

Näringsliv

Året 2024

Det fanns cirka 1 800 företag i Avesta 2024. Av dessa är ungefär 40 % enskilda firmor och 55 % aktiebolag. De allra flesta företag har färre än 10 anställda. 10 % av alla sysselsatta i Avesta är företagare. Det startades 69 företag under året fram till sista november 2024. Det är en minskning med 22,5 % jämfört med samma period förra året. Statistiken ser generellt lika ut över hela landet.

Fram till december 2024 har 7 företag gått i konkurs i Avesta. Det är en minskning mot 2023 då 13 bolag hade gått i konkurs under samma period.

Inom handel upplevs situationen som utmanande. I och med att privatpersoner under en tid haft ökade levnadskostnader så minskar sällanköpen. Även restaurangerna är hårt drabbade. Dock har några nya restauranger öppnat under året. De stora industrierna har haft ett någorlunda bra år även om varsel skett på ett par av bolagen. Ökade kostnader för till exempel el slår hårt. Export har gått bra. De mindre industriföretagen har gått bra. Många är specialiserade inom sin bransch och har flera ben att stå på vilket ger en stabil grund. Generellt går företagen i Avesta fortfarande bra även om världsläget och marknaden är utmanande.

Under året har markarbete i det nya området i Norra Åsbo startats upp och området beräknas vara klart för försäljning av tomter under 2026. Industriområdet på Södra Källhagen är under framtagande och kommer gå på upphandling för genomförande i början av 2026. En skarp intressent finns på området. Arbetet med Google har fortlöpt under året och mycket av tiden har lagts på att påverka på statlig nivå för att tillgängliggöra önskad eleffekt på området i Horndal.

Under året har Avesta kommun haft stort fokus på arbetet med att förbättra företagsklimatet genom bland annat workshops, framtagande av näringslivsstrategi och deltagande i Svenskt näringslivs utvecklingsprogram.

Framtiden

Genom sänkta räntor finns en förhoppning om att sällanköp ska öka. Företagen ser positivt på framtiden men behöver en vändning för att klara sig på längre sikt. De större företagen har långsiktiga strategier och effektiviseringar för att klara kostnadsökningar. Många mindre företag är beroende av de större och det är därför viktigt att de stora går bra.

Under 2026 finns förhoppningen om att ett antal etableringar ska komma på plats och därmed skapa fler arbetstillfällen.

FOTO SANNA LANDENBERG

Bostads- mark- och hyresmarknad

Året 2024

Bostadsmarknaden i Avesta har bland annat med anledning av en negativ befolkningsutveckling och omvärldsläget varit utmanande under år 2024.

När det gäller hyreslägenheter finns det idag ett överskott av lägenheter på marknaden och flera bostadsbolag har under året erbjudit olika typer av hyresrabatter för att attrahera nya kunder. Även Gamla Byn AB har beslutat om att införa en hyresrabatt för ungdomar. Vakansgraden hos Gamla Byn AB ha dock, trots att den har ökat under året, fortsatt på en relativt låg nivå och ett proaktivt arbete pågår för att fortsatt vara förstahandsvalet för den som vill bo i en hyresrätt.

När det gäller nybyggnation av flerbostadshus är intresset svagt och kommunen har i nuläget inga tecknade markanvisningsavtal. Vidare, vad gäller nybyggnation av villor, finns det i nuläget cirka 60 lediga villatomter men ingen intressent i kö.

En positiv händelse under året är att en privat aktör har investerat och byggt 56 nya hyreslägenheter och att dessa är uthyrda. Det finns också några intressenter för att bygga parhus/fyrbohus men inga avtal är skrivna än.

Framtiden

Marknadens behov är förändliga och i Avesta kommun finns möjligheter för ökande behov av bostadsbyggande och underhåll av befintliga fastigheter.

Infrastruktur

Året 2024

Under året har utmanande händelser gällande ett antal av kommunens broar skett. Avesta kommun äger cirka 44 broar runt om i kommunen och under 2024 har en övergripande besiktning av dem påbörjats och kommer fortsätta de närmaste åren framåt. Efter att skador upptäcktes på Koppardalsbron, som är en gångbro över järnvägen mellan centrum och Koppardalen, gjordes en grundligare besiktning som visade att skadorna var så omfattande att avstängning av bron krävdes. Under året har vidare utredningar skett av bron och trapphuset vilket har lett till ett investeringsbeslut att renovera under 2025.

Även Järnvägsbron över älven vid Brogård i Krylbo upptäcktes ha allvarliga brister som ledde till avstängning. Utredningar pågår över årsskiftet men påvisar i dagsläget att bron inte går att hålla öppen utan omfattande ombyggnationer. Kyrkbron över älven från Skogsbo till Gamla Byn har under en längre tid utretts på grund av att rent tidsmässigt så har bron livslängd passerat. Däremot indikerar utredningarna att bron ändå klarar hållfastheten en tid framöver och eventuellt kan en renovering skjutas lite på framtiden. Broarna över älven är viktiga ur tillgänglighet- och beredskapsperspektiv och kan påverka samhället och företag negativt vid avstängningar. Det är dock stora investeringskostnader som krävs för att renovera broarna till det skick som krävs.

Gällande kommunens vägar så har Basvägen i Fors färdigställd under 2024. Villagatan och Älvnäsleden etapp 1 är i slutskedet för färdigställande.

Framtiden

Ny lagstiftning kring insamling av förpackningar ställer krav på att kommunen senast 1 januari 2027 har etablerat fastighetsnära insamling av förpackningar i hela kommunen. Det kommer krävas resurser för planering och investeringskostnader för att säkra en ändamålsenlig insamling.

Arbetet med en hållbar långsiktig avfallshantering ska ske i överensstämmelse med kommunens fastställda renhållningsordning.

Förnyelsearbetet av våra ledningsnät ska fortsätta och fastställda planer ska ses över och uppdateras vid behov. Vi ska ha arbetat strategiskt med investeringar och rätt insatser ska göras vid rätt tidpunkt.

Avesta kommun fortsätter investera i infrastruktur genom exempelvis arbetet med Kyrkbron i Avesta och Lerbäcksleden samt även Älvnäs Etapp 3 och 4.

FOTO STINA LUNDKVIST

Vård och omsorg

Året 2024

Från 2023 och ytterligare 2 år framåt bedriver omsorgsförvaltningen projekt ”Framtidsmottagning” med stöd av medel från kommunens sociala investeringsfond. Målsättningen är att förkorta tiden som personer uppbär försörjningsstöd och att de i högre grad ska erhålla lön eller annan ersättning.

Inom äldreomsorgen är fokus på att öka brukarnöjdheten och aktiviteterna på äldreboende. Här har arbetet med boråd och aktivitetsplaner förstärkts samt kompetenshöjande insatser i form av utbildning till specialistundersköterska inom särskilt boende, för att förbättra kvalitén. Utbildning har även erbjudits flertalet medarbetare internt för att höja och bibehålla kompetensnivån hos de anställda. Förvaltningen kan följa att vissa enheter genom att arbeta med detta har lyckats höja sitt resultat i årets brukarundersökning, - ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen”, men vi ser också att vissa enheter inte har varit lika framgångsrika i att höja sina resultat. Det bör även noteras att vissa enheter har en låg svarsfrekvens vilket är en utmanande faktor för att få en bra inblick i vad de äldre faktiskt tycker om sin omsorg. Ett arbete kring att öka svarsfrekvensen bör prioriteras under 2025.

Rekryteringsbehovet i omsorgsförvaltningen i Avesta och övriga landet är stort. Hälso- och sjukvården i boende och i hemsjukvård har länge varit en särskild sårbar verksamhet som brottas med stora utmaningar med fortsatt vakanta sjukskötersketjänster. Fokus för verksamheten har varit att synas i sociala medier, skapa en god arbetsmiljö, rimliga förutsättningar och konkurrenskraftiga villkor. En kraftigt positiv utveckling har skett inom detta område med fler tillsvidareanställda sjuksköterskor. Det är dock för tidigt att bedöma om den positiva utvecklingen blir stadigvarande.

Det krävs nya och mer effektiva arbetssätt i kommuner för att händerna ska räcka till i vården och omsorgen. En statlig utredning har genomförts för att utreda ökade möjligheter till användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Följden av denna blev en ändring av socialtjänstlagen som tydliggör att digital teknik får användas när bistånd ges i form av hemtjänst eller boende. Vidare fortsätter utvecklingen av detta i Avesta för att finna arbetssätt som är mindre personalkrävande genom införandet av digitala inköp och pilotprojekt med läkemedelsautomater inom hemtjänsten, projektet har fått positiv återkoppling från de utvalda användarna men det är ännu för tidigt att göra en analys inför ett beslut om eventuellt breddinförande.

Inom funktionshinderområdet fortskrider planerna på utbyggnad av servicebostad för att öka möjligheterna att erhålla sin omsorg i hemkommunen och för att verkställighet och behov ska kunna matchas på ett bättre sätt än vad det görs idag. Just nu består beståndet till största del av gruppboende och en utbyggnad av servicebostad beräknas på sikt även ge ett positivt effekt på det ekonomiska utfallet för verksamheten

Framtiden

Välfärden står inför stora utmaningar de närmaste tio åren, inte minst inom vård och omsorg för äldre. Demografins utveckling innebär att färre personer i yrkesverksam ålder ska ta hand om allt fler äldre, vilket kommer att utmana både ekonomi, kompetensförsörjning och arbetssätt. Utmaningen kräver mod, nytänk och medvetna strategier för att ompröva och utveckla nya sätt att möta behoven. De nya arbetssätten behöver också ha större fokus på hälsa, trygghet, förebyggande insatser och självständighet.

I tidigare rapporter från SKR har de beskrivit hur ökade kostnader för barn och unga drivs av till exempel förstärkt lagstiftning på området. Ytterligare ambitionshöjningar har aviserats av regeringen i budgetpropositionen för 2025 och flera statliga utredningar pågår på området. Kostnadsökningarna för barn och unga är höga över stora delar av landet och är svåra att planera för. Kostnaderna ökar i samma utsträckning för öppenvården som för placeringar på HVB eller i familjehem på riksnivå, men med stora skillnader mellan kommunerna.

Regeringen avser att gå vidare med förslaget till ny socialtjänstlag (Framtidens socialtjänst SOU 2020:47). Förslaget handlar i stora drag om förebyggande och lätt tillgänglig socialtjänst, övergripande planering och planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst, möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning och ett förtydligt barnrättsperspektiv. Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93) tillsattes av regeringen 2020 med förslag på ikraftträdande tidigast 1 januari 2026. Flera betänkanden har redovisats där bland annat att allt skadligt bruk och beroende föreslås vara ett ansvar för regionerna och ges samordnat med behandling av psykiatriska tillstånd. Kommunernas ansvar föreslås vara förebyggande och uppsökande, stödinsatser för boende (inklusive HVB) och sysselsättning samt stöd till anhöriga. Förslag finns också om särskild utredare för avvecklingen av LVM-vården inom SIS. Förslagen innebär stora omställningar för kommuner och regioner och behöver genomföras stegvis.

Det har även kommit en utredning om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) där förslag finns om att staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans, att kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde begär det och att kommunerna inte längre ska vara skyldiga att medfinansiera de första 20 timmarna per vecka av assistansersättningen. Den demografiska förändringen med en allt större andel äldre kräver anpassningar i resurstilldelningen inom kommunerna. Utgångspunkt för SKR:s beräkningar av resultaten i kommunerna är att kostnaderna följer de demografiska behovsökningarna. De närmaste åren förväntas behovsökningar på 0,6 procent årligen. Det är framför allt inom äldreomsorgen som behovet ökar. I Avesta kommun ökar andel + 80 år i högre takt än riket i övrigt.

Utbildning

Året 2024

Under 2024 har barnafödandet fortsatt att minska, vilket påverkat förskolans organisation. Personalstyrkan har reducerats under året och ytterligare neddragningar planeras för 2025, i första hand genom naturliga avgångar som pensionsavgångar. Beroende på takten i barnminskningen kan dock uppsägningar bli aktuella. Antalet dagbarnvårdare har minskat från tio till åtta.

Gymnasiebehörigheten nådde efter vårterminen 2024 en hög nivå på 86 %, vilket är det bästa resultatet på länge, främst tack vare förbättrade matematikbetyg. Detta har även lett till att färre elever behöver börja på gymnasiet introduktionsprogram. Bildningsstyrelsen har under året ingått samverkansavtal med Fagersta och Norberg för att bättre planera och dimensionera utbildningen utifrån elevers och näringslivets behov. Dock har fler elever från andra kommuner slutat i Avesta än förväntat.

Ett annat fokusområde är att förebygga och minska skolfrånvaro i grundskolan. Bildningsförvaltningen och omsorgsstyrelsen och andra intressenter samverkar i syfte att förbättra skolsituationen för denna grupp elever och minska skolfrånvaron. Projekt skolsociala team startade hösten 2024 finansieras av statliga medel och kommer att pågå under 2025 fokus är på barn med hög skolfrånvaro och genom tidiga insatser. Utvärdering av samverkan för detta fokusområde kommer ske löpande under 2025.

Inom fritidsenheten har upprustningen av eftersatta anläggningar inletts. Bildningsstyrelsen har fått en ramhöjning för underhåll, men en stor utmaning är att prioritera rätt åtgärder.

Kulturverksamheten har haft ett aktivt år. Avesta Art öppnade i maj och flera sommarlovsaktiviteter genomfördes, exempelvis Kulturskolans Teaterkollo på Bergslagsteatern samt sång- och blåsakviteteter.

Framtiden

Bildningsstyrelsen har beslutat att omfördela sin budget och flytta medel från förskolan till utbildning. Detta då prognosen visar på en minskning av förskolebarn som förväntas ha behov av förskoleplats 2025. Antalet barn i förskoleåldern beräknas minska i samtliga kommuner de närmaste fem åren enligt SCB befolkningsprognos. Det innebär att förskolebarnen även kommer att bli färre i kommuner som växer.

Karlfeldtgymnasiet, som är södra Dalarnas största gymnasieskola har idag det bredaste utbildningsutbudet, vilket kan påverka elevvalen i närliggande kommuner som kommunen samarbetar med. Dimensionering av gymnasial utbildning och yrkesutbildning inom vuxenutbildning är ett nytt lagkrav och kommer att tillämpas på utbildningar från 2025. Utbildningarna ska framöver påverkas och matchas för att bättre motsvara arbetsmarknadens behov.

Underhållsbehoven är omfattande för Fritidsenhetens lokaler och anläggningar. Det finns risk för att akuta åtgärder måste vidtas för att verksamheten ska kunna fortgå, vilket kan innebära ökade kostnader för reparationer och underhåll.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell

De kommunala bolagen styrs via ägardirektiv och bolagsordning som beslutas av kommunfullmäktige. De kommunala mål som är beslutade omfattar bolagen och ska vara koncernövergripande. Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för en treårig planperiod. Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren. Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni, då också skattesatsen beslutas. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige. Till de koncernövergripande målen finns en förklarande text samt stödpunkter som används för analys av måluppfyllelse. Det finns inga indikatorer då den bärande idén är att sikta mot måluppfyllelse, inte respektive indikator. Grund för bedömning av måluppfyllelsen är: de punkter som anges under varje mål, styrelsernas bedömning av måluppfyllelsen för sin verksamhet samt övrigt som är relevant för respektive mål, till exempel händelser i omvärlden eller statistik. Vid bedömning av måluppfyllelse är dialogen en väsentlig del. I bedömningen ska ställning tas också utifrån jämställdhet och barnens perspektiv. Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges mål. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budget ska vara en ekonomi i balans. Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli och september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Årsredovisning och delårsrapport

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Styrande dokument

Syftet med att ha riktlinjer för Avesta kommuns styrdokument är att fastställa vad som är styrande dokument, skapa ett enhetligt system av beteckningar och struktur för de olika dokumenten och ange beslutsnivå och tidsomfattning. Namnet på dokumentet anger vilken dignitet, betydelsegrad, styrdokumentet har. Styrdokumentet ska kontinuerligt vara föremål för utvärdering och uppföljning. Det är angeläget att styrdokumentet samordnas och att de är så konkreta, enkla och få att man skapar goda förutsättningar för styrning och uppföljning. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt styrande för den verksamhet som en kommun bedriver. Lagstiftningen kan ställa krav på att kommunen upprättar vissa styrande dokument som till exempel översiktsplan, jämställdhetsplan och riktlinjer enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen, i dessa dokument styr lagstiftningen utformningen. Riktlinjerna för Avesta kommuns styrdokument gäller inte för åtgärdsplan för enskild person eller till exempel likabehandlingsplan, utrymningsplan eller liknande för en skola/enhet.

Definition av styrdokumentets benämning – Nomenklatur

Vision

Anger ett framtida önskat tillstånd som formuleras av förtroendevalda. Avesta kommun har en gemensam vision som ska vara ledstjärna för all kommunal verksamhet.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Mål och budget

Mål och budget är det viktigaste styrdokumentet som formuleras och beslutas av förtroendevalda i Avesta kommun.

Policy

En policy anger viljeinriktningen som ska styra arbetet inom ett område. Den ska vara vägledande för styrning och beslut. En policy ska inte ange några fasta regler. En policy gäller tillsvidare och bör revideras vid behov.

Program

Ett program talar om vad kommunen ska uppnå inom ett visst område. I programmet anges de övergripande prioriteringar som ska göras inom viss verksamhet, eller ett område som berör flera verksamheter. Ett program ska ge svar på frågan vad Avesta kommun vill uppnå inom det här området under den här tidsperioden.

Plan

En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska ske samt i vilken prioriteringsordning. Planen syftar till att förverkliga mål, policy med mera.

Riktlinjer

Riktlinjer är en slags handbok som anger ramarna för vårt handlingsutrymme inom ett visst område/fråga. Syftet med riktlinjer är att reglera befintlig verksamhet så att den bedrivs likartat, effektivt och med god kvalitet.

Regler

Regler ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglers roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden.

Rutiner

Rutiner är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras.

Reglemente

I ett reglemente regleras respektive styrelses/ nämnds ansvarsområde och uppgifter

Delegationsordning

En styrelse/nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller Regionen att besluta på styrelse/nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bolagsstyrning

Kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som kommunallagen. De kommunala bolagen styrs av bolagsordning och ägardirektiv.

Taxor och avgifter

Kommunen har befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgifter som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgift. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor.

OMVÄRLDSRISKER - RISKMATRIS

Lågkonjunktur

En lågkonjunktur är en period med minskad ekonomisk aktivitet, där tillväxten avtar eller sjunker. Detta kan leda till ökad arbetslöshet, lägre konsumtion och minskade investeringar, vilket försvårar företagets försäljning och kan resultera i nedskärningar eller konkurser. För staten och den offentliga sektorn innebär det minskade skatteintäkter, vilket begränsar resurserna för att finansiera välfärdstjänster.

För Avesta kommun innebär en lågkonjunktur utmaningar som minskade skatteintäkter och ökad efterfrågan på socialt stöd och arbetsmarknadsinsatser. Det påverkar finansieringen av grundläggande tjänster som skola och omsorg, samtidigt som företag i kommunen kan drabbas av lägre efterfrågan, vilket försvagar näringslivet och minskar jobbmöjligheterna. För att möta dessa utmaningar arbetar kommunen med effektiviseringar för att förbättra budgetläget och säkerställa en god service till medborgarna.

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen, med en växande andel invånare över 80 år och ett minskande antal i arbetsför ålder, innebär betydande utmaningar för kommunen. Ökad efterfrågan på vård och omsorg samt svårigheter att rekrytera personal riskerar att påverka tillgången till välfärdstjänster. Minskade skatteintäkter kan försvaga kommunens resurser och leda till minskad attraktionskraft för boende och företag, vilket ytterligare kan minska inflyttning och ekonomisk aktivitet.

För att möta dessa utmaningar arbetar kommunen aktivt med att effektivisera och modernisera arbetsprocesser, bland annat genom välfärdstekniska hjälpmedel och anpassning av vårdnivåer. Rekrytering av personal är en prioritet, liksom långsiktig planering för byggbar mark som kan skapa arbetstillfällen och stärka tillväxten. Målet är att upprätthålla en hållbar välfärd och stärka kommunens framtida utveckling.

Fjärrvärme och energi

Under 2024 genomförde fjärrvärmebolaget en kraftig höjning av taxan, vilket har lett till betydande ökade energikostnader för de kommunala bolagen Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB. Denna ekonomiska belastning överstiger intäktsökningen, vilket gör att bolagen på kort sikt behöver skära ner inom andra områden och på längre sikt omvärdera sin energiförsörjning.

För att hantera situationen arbetar bolagen aktivt med att effektivisera sina arbetssätt och processer. Dessutom har en extern konsult anlitats för att ta fram konkreta förslag på en hållbar och kostnadseffektiv framtida energiförsörjning. Målet är att minska kostnadstrycket och säkerställa ekonomisk stabilitet på lång sikt.

Åldrande infrastruktur

Åldrande fastigheter i kommunen kräver regelbundna reinvesteringar och underhåll för att bibehålla funktionalitet, värde och attraktivitet. Slitage och tekniska problem gör underhåll nödvändigt för att minska risken för skador och förlänga byggnadernas livslängd. Investeringar i energieffektiva lösningar kan sänka driftskostnader och minska miljöpåverkan, medan omstrukturering kan optimera utrymmen för dagens behov.

Kommunen arbetar med långsiktiga underhållsplaner för att säkerställa funktion och värde över tid samt för att förbättra budgeteringen. Driftstörningar hanteras snabbt enligt rutin, och grundlig dokumentation stödjer bättre kostnadsberäkningar och riskhantering. Avsaknad av reinvesteringar kan leda till tekniska problem, högre driftskostnader, säkerhetsrisker, minskat fastighetsvärde och försämrad kommunal attraktionskraft. Förseningar i underhåll kan dessutom öka reparationskostnader och orsaka avbrott i viktiga tjänster.

OMVÄRLDSRISKER - RISKMATRIS

IT - och informationssäkerhetsrisker

Kommunen hanterar omfattande mängder känslig information, vilket möjliggör digitalisering och effektivisering men medför betydande säkerhetsrisker. Bland de största hoten finns cyberattacker som ransomware, föråldrad teknik, bristande åtkomstkontroll, låg säkerhetsmedvetenhet, tredjepartssårbarheter och otillräcklig kontinuitetsplanering. Dessa risker kan leda till avbrott i verksamheten, förlust av viktig data och höga kostnader.

För att stärka IT-säkerheten har kommunen under 2024 implementerat nya arbetsrutiner, säkrare tekniska lösningar, uppgraderingar av hårdvara och mjukvara samt ett förbättrat backupsystem och nätverksövervakning. Dessutom erbjuds användare onlinekurser i säker IT-användning, och nya riktlinjer för IT-arbetsplatser införs för att minska riskerna och skydda verksamheten.

Förändrat säkerhetsläge

Det förändrade säkerhetsläget 2024 präglas av ökade geopolitiska spänningar, intensifierade cyberhot och klimatrelaterade kriser, vilket skapar globala utmaningar för infrastruktur, handel och säkerhet. Rivaliteten mellan stormakter som USA, Kina och Ryssland påverkar internationell stabilitet, medan NATO och EU stärker sitt försvarssamarbete.

Kommunen arbetar med trygghetsskapande åtgärder i samarbete med polisen och civilsamhället för att minska brottslighet och öka tryggheten. Beredskapsplaner utvecklas för att hantera kriser och säkra samhällsfunktioner som vård, skola och transport. Ett försämrat säkerhetsläge kan hota dessa tjänster, försämma arbetsmiljön och hämma ekonomisk utveckling, turism och andra näringsgrenar.

Välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrott utgör ett hot mot demokratin genom att undergräva medborgarnas förtroende för kommunen och äventyra rättssäkerheten. Brotten innefattar felaktiga utbetalningar av bidrag, avtalsoegentligheter och bedrägerier, vilket kan orsaka både ekonomisk skada och rättsliga risker.

För att motverka detta arbetar kommunen aktivt med att förebygga välfärdsbrott genom tydliga processer, samverkan med andra aktörer och rutiner för att upptäcka och anmäla felaktiga utbetalningar, särskilt inom försörjningsstöd. Målet är att skydda välfärdsystemets integritet och medborgarnas förtroende.

Hög sjukfrånvaro

Hög sjukfrånvaro kan leda till personalbrist, ökad arbetsbelastning för kvarvarande personal, och ökade kostnader för ersättningar och vikarier. Detta påverkar verksamhetens effektivitet och kvalitet negativt, särskilt inom viktiga samhällstjänster som vård, skola och omsorg. På sikt kan det försämma arbetsmiljön och minska personalens engagemang.

Kommunen hanterar detta genom att fokusera på hälsofrämjande arbetsmiljöarbete med förebyggande insatser, vilket skapar en mer hållbar organisation och minskar behovet av reaktiva åtgärder.

OMVÄRLDSRISKER - RISKMATRIS

Arbetslöshet

Arbetslöshet, särskilt långvarig, kan leda till utanförskap och försämrad hälsa för individen. Arbetslösheten bland utrikesfödda har minskat, men är fortfarande högre än både riket och länet. Ekonomisk utsatthet påverkar barns livsvillkor negativt, vilket ökar risken för ohälsa, sämre skolresultat och framtida behov av ekonomiskt bistånd. Detta leder till ökade kostnader för försörjningsstöd och större behov av insatser från socialtjänst, vård och omsorg. Personer som lever i socialt utanförskap löper högre risk för ohälsa, sociala problem, läs- och skrivsvårigheter, våld, ungdomskriminalitet och arbetslöshet.

Arbetsmarknadsenheten och Framtidsmottagningen arbetar med riktade insatser för personer som står långt från arbetsmarknaden och har långvarigt biståndsmottagande. Målet är att stödja individer till arbete eller studier.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningsrisken innebär att en organisation inte kan attrahera, utveckla eller behålla rätt kompetens för att möta sina nuvarande och framtida behov, vilket kan leda till personalbrist, sämre kvalitet och försvärad utveckling. För kommunen innebär detta svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad personal, vilket påverkar samhällstjänster som vård, utbildning och infrastruktur. Det kan leda till ökad arbetsbelastning, stress och högre sjukfrånvaro, samt försena viktiga projekt. För att hantera denna risk arbetar kommunen för att skapa ett hållbart arbetsliv, stärka medarbetarengagemang och arbetsmiljö, samt erbjuda hälsofrämjande insatser och stöd för ledarskap. Målet är att vara en attraktiv arbetsgivare och säkerställa långsiktig kompetensförsörjning.

Miljö och klimatrisker

Kommunen står inför miljö- och klimatrisker som ökad frekvens av extremväder, översvämningar från Dalälven, värmeböljor och försämrad vatten- och luftkvalitet. Dessa risker kan skada infrastruktur, påverka invånarnas hälsa och ekosystem, samt leda till högre kostnader för klimatanpassning. Jordbruk och livsmedelsproduktion kan påverkas, och den biologiska mångfalden hotas, vilket minskar områdets rekreativvärde.

Avesta kommun arbetar med klimatanpassning inom vissa områden, som VA-verksamhet och fysisk planering, men saknar ett samlat grepp. Under hösten inleder Länsstyrelsen och SMHI ett stödprojekt för Dalarnas kommuner, där Avesta aktivt deltar.

Finanseringsrisk och en ökad belåningsgrad

Hög skuldsättning och stigande räntenivåer ökar kommunens räntekostnader och minskar budgetutrymmet för viktiga verksamheter och investeringar. Detta kan på sikt hota kommunens finansiella stabilitet och öka sårbarheten för räntehöjningar.

För att hantera dessa risker arbetar kommunen med aktiv skuldförvaltning och långsiktiga investeringsplaner för att säkerställa kontroll över framtida behov och prioriteringar.

Finansiell risk

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade "Finanspolicy" samt dels av Kommunstyrelsens beslutade "Finansiella riktlinjer". I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2024-12-31

Max andel ränteförfall inom ett år 40 %	35 %
Intervall för räntebindningstid 2–6 år	2,63 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista december fanns startade derivat om 1 050 Mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 december 2024 är förhållandet följande:

Lån

rörlig ränta 3 mån stibor	1.550 Mkr
Totalt	1.550 Mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar

erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1.050Mkr
betalar fast ben bunden ränta	1.050 Mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar

2024-12-31	21,4 Mkr
------------	----------

Snitträntesats för lån inklusive swappar 2024-12-31 2,39 %

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2024-12-31

Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %:	34 %
Intervall för kapitalbindningstid 1,5 – 5,5 år,	1,54 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2024-12-31: Belopp Mkr Andel

Kommuninvest – lån	1.220	79 %
Certifikat	330	21 %

Total upplåning	1.550
Marknadsvärde lån:	1.546

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

	Belopp Mkr	Andel
Gamla Byn AB	1.047	67 %
Avesta Industristad AB	137	9 %
Avesta kommun	4	1 %
Avesta Vatten/Avfall AB	362	23 %
Total vidareutlåning	1.550	

Låneskuld per invånare:

Kommun	167 kr
Koncern	69 100 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 december är reserven 357 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 % av beräknad årsförbrukning. I Kommunstyrelsen i september fattades det beslut om att för år 2023 och 2024 fick kommunen göra avsteg från den riskstrategi som finns antagen. Orsaken till begäran om undantaget är den extrema situationen på elprismarknaden för närvarande. Upp till 100 procent rörligt pris fick tillämpas under 2023 och 2024.

Pensionsförpliktelse

Pensionsförpliktelse, mkr	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2024	2023	2024	2023
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	245	186	222	165
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	521	510	521	510
Summa pensionsförpliktelse	766	696	743	675
Finansiering				
Återlånade medel	766	696	743	675

Kommunkoncernens pensionsåtagande är 766 miljoner kronor vilket gör det till en stor del av kommunens ekonomiska kostnad. Avsättningen inklusive löneskatt har ökat med 59 miljoner kronor och uppgår till 245 miljoner kronor.

Av kommunens totala åtagande redovisas 521 miljoner utanför balansräkning. Det innebär att kommunen använder sig av den så kallade bland modellen. Förpliktelsen har ökat med 11 miljoner jämfört med 2023.

Enligt Avestas kommuns finanspolicy kan de delar som inte överlämnats till de anställda för individuell placering förvaltas i sin helhet som återlån till Avesta kommun. Det innebär att all placering sker internt inom balansräkningen.

FOTO THERESE ASPLUND

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Enligt kommunallagen ska en kommun bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås.

God ekonomisk hushållning anses råda om både fullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål och de finansiella målen uppnås. Det innebär att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund i enlighet med fullmäktiges intentioner och prioriteringar. Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.

Avesta kommun har koncernövergripande mål. Målen bygger på det 75-punktsprogram den politiska majoriteten kommit överens om. Samtliga mål är också kopplade till hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Avesta kommun har två övergripande målområden; mål för hållbar utveckling och mål för organisatoriska förutsättningar.

Till de koncernövergripande målen finns en förklarande text samt stödpunkter som används för analys av måluppfyllelse. Det finns inga indikatorer då den bärande idén är att sikta mot måluppfyllelse, inte respektive indikator. Grund för bedömning av måluppfyllelsen är: de punkter som anges under varje mål, styrelsernas bedömning av måluppfyllelsen för sin verksamhet samt övrigt som är relevant för respektive mål, till exempel händelser i omvärlden eller statistik. Vid bedömning av måluppfyllelse är dialogen en väsentlig del. I bedömningen ska ställning tas också utifrån jämställdhet och barnens perspektiv.

Kommunstyrelsen utvärderar måluppfyllelsen av samtliga mål efter en resultatdialog som ordförandegruppen genomfört tillsammans med högste chef för respektive förvaltning eller bolag. Inför resultatdialogen tar deltagarna del av den analys som gjorts av varje förvaltning. I analysen ska det framgå vilken bedömning som gjorts, hur den gjorts, vad som ligger till grund för bedömningen och om målet bedöms vara uppfyllt helt, delvis eller inte alls.

Kommunfullmäktige har satt mål för de delar inom verksamheten som behöver förbättras. Bland målen finns också mål som är av mer omvärldsbevakande och informativ karaktär, inte rena verksamhetsmål.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

År 2024 ligger kommunens utveckling i alla delar inte i linje med god ekonomisk hushållning. Detta kan konstateras efter en sammanvägd bedömning av uppföljningen av fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål. Den ekonomiska ställningen försämras något för 2024 då vi gör ett svagt ekonomiskt resultat till följd av stora underskott i styrelserna.

Årets utveckling inom verksamhetsmålen och de finansiella målen, tillsammans med styrelsernas och nämnders arbete med grunduppdraget enligt reglementet, används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

Det finns obalanser inom kärnverksamheterna. Det är inget perspektiv som når alla sina mål. Den samlade bedömningen är att kommunens måluppfyllelse delvis nås för flera av perspektiven.

Mål för god ekonomisk hushållning

KONCERNÖVERGRIPANDE MÅL	MÅLUPPFYLLELSE 2024	KOPPLAT TILL MÅL
Avesta kommun ska ha ett starkt näringsliv för lokal hållbar tillväxt	●	Ett växande Avesta
Alla som kan jobba ska jobba	●	Ett växande Avesta
Avesta ska vara en klimatsmart kommun	●	Ett hållbart Avesta
Avestabornas utbildningsnivå ska höjas	●	Ett lärande Avesta
Avesta ska ha ett levande kultur- och fritidsliv	●	Ett kulturellt levande Avesta
Avestas föreningsliv ska vara jämställt och jämlikt	●	Ett kulturellt levande Avesta
Det ska vara tryggt och säkert i Avesta kommun	●	Ett tryggt Avesta
Avesta kommuns välfärdstjänster ska hålla hög kvalitet och utgå från individens behov	●	Ett socialt Avesta
Avesta kommun ska ha ett hållbart och utvecklande arbetsliv.	●	Ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap
Avesta kommun har en ekonomi i balans med bibehållen skattesats	●	Ett ekonomiskt hållbart Avesta

- GRÖN – Arbete i fas för perioden , målet uppnått för helåret
- GUL – Arbetet delvis i fas, uppnås delvis för helåret
- RÖD – Arbete inte i fas, målet bedöms ej nås för helåret.

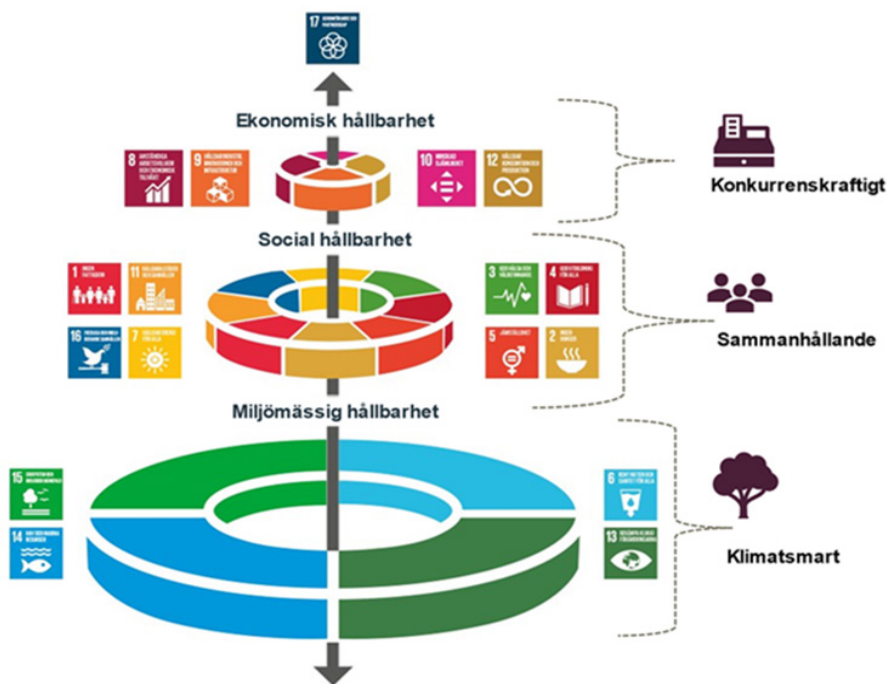

Fig. Stockholm Environment Institute samt Region Dalarna.

Mål för hållbar utveckling

Ett växande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun ska ha ett starkt näringsliv för lokal hållbar tillväxt
- Alla som kan jobba ska jobba

Näringslivet är en grund för tillväxt och i Avesta får såväl befintliga som blivande företagare ett gott stöd av kommunen. Kommunens verksamheter ska ge ett gott bemötande och ha en välvillig attityd. Genom god samverkan mellan kommunen, lokala näringslivet och andra aktörer kan varje människa hitta sin väg till egen försörjning. Med välfungerande kollektivtrafik ger vi möjlighet till pendling och boende i såväl stad som landsbygd.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Avesta förbättrar sitt resultat i insiktsmätningen av företagsklimatet
- Arbetsstillfällena ökar
- Arbetslösheten sjunker
- Försörjningsmättet utvecklas positivt

Målbedömning - ett växande Avesta ●

Under 2024 har Avesta kommun fortsatt sitt arbete med att stärka näringslivet och minska arbetslösheten. Företagsklimatet har förbättrats marginellt enligt Svenskt Näringslivs ranking, och antalet sysselsatta har ökat. Arbetsmarknadsinsatser har lett till att 26 % av deltagarna på arbetsmarknadsenheten och 35 % på Framtidsmottagningen gått vidare till arbete eller studier.

Trots dessa insatser ökade det genomsnittliga antalet hushåll med ekonomiskt bistånd under året, främst på grund av lågkonjunkturen. Kommunen planerar att stärka samverkan med Arbetsförmedlingen och genomföra nya projekt under 2025 för att möjliggöra fler arbetsinsatser för biståndsmottagare.

För att underlätta för arbetsliv och familjeliv har skiftförskolan fortsatt att erbjuda barnomsorg på obekväma tider, och alla ansökningar har beviljats inom fyra månader.

Sammantaget har måluppfyllelsen varit delvis uppnådd, med positiva trender inom sysselsättning men fortsatt utmaningar kopplade till ekonomiskt bistånd och näringslivsklimat.

FOTO THERESE ASPLUND

Ett hållbart Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta ska vara en klimatsmart kommun

Avesta ska vara en miljökommun i framkant, där riktlinjer och investeringar leder till hållbar utveckling och att Avesta blir en av Sveriges mest klimatsmarta kommuner. Vi ska underlätta för medborgare att minska sin klimatpåverkan. Det ska vara lätt att göra rätt. Vi ska aktivt arbeta för att skapa förutsättningar för de nya gröna jobben som bidrar till en cirkulär bioekonomi, där fossila och andra miljöskadliga material fasas ut och ersätts med förnybara råvaror och andra klimatsmarta lösningar.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Fossilfri lokal elproduktion har ökat
- Antal cykelbanor har ökat
- Utsläppen av växthusgaser minskar med 17% per år
- Andel av kommunens transporter som är fossilfria ska öka
- Solenergi i Avesta kommun har ökat

Målbedömning - ett hållbart Avesta ●

Under 2024 har Avesta kommun tagit viktiga steg mot en mer hållbar och klimatsmart utveckling. En central framgång är att andelen fossiloberoende fordon i kommunens organisation har ökat från 25,7 % (2022) till 41,7 % (2023), vilket överträffar tidigare mål. Dessutom har omsorgsförvaltningen uppnått sitt mål om att minst 38,5 % av fordonen ska vara el- eller laddhybridbilar, vilket stärker arbetet för minskade koldioxidutsläpp.

Arbetet med källsortering och matavfallshantering har fortskridit enligt plan, och 100 % av arbetsplatserna inom kommunstyrelsen har nu tillgång till matavfallshantering. Inom bildningsförvaltningen har 30 % av arbetsplatserna implementerat källsortering, och arbetet fortsätter.

Kommunens elproduktion från solenergi har ökat, vilket speglar en fortsatt satsning på fossilfri energi. Däremot är det ännu för tidigt att bedöma måluppfyllelsen av utsläppsminskningar, eftersom relevant statistik för 2024 publiceras först under 2025.

Skötsel av kommunens fotbollsplaner har delvis automatiserats, och 80 % klipps nu av robotgräsklippare, vilket effektiviserar driften och minskar miljöpåverkan.

Sammantaget har Avesta kommun gjort betydande framsteg inom hållbarhetsarbetet, särskilt vad gäller fossiloberoende transporter, källsortering och energieffektivisering. Dock kvarstår utmaningar kopplade till fullständig implementering av källsortering och uppföljning av växthusgasutsläpp.

Ett lärande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avestabornas utbildningsnivå ska höjas

Barnen är vår framtid och i Avesta är skolan en stark och jämlik kunskapsskola där alla elever ges de bästa möjligheter utifrån sina förutsättningar. Arbetsmiljön i skolan ger möjlighet för personalen att på bästa sätt bedriva undervisning och för elever att inhämta de kunskaper som krävs för godkända betyg. Barn och ungdomar i Avesta känner framtidstro och mår bra.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Andelen elever med godkända betyg har ökat
- Tvåläraresystemet i lågstadiet ska vara påbörjat
- Tryggheten i skolan har ökat
- Andelen Avestabor med eftergymnasial utbildning har ökat
- Andelen elever som ett år efter avslutad SFI-utbildning antingen studerar eller arbetar ökar

Målbedömning - ett lärande Avesta ●

Målområdet ”Ett lärande Avesta” visar både framgångar och utmaningar. Tvåläraresystemet och en ökande andel gymnasiebehöriga elever är positiva faktorer, medan utbildningsnivån hos vuxna invånare fortfarande är en utmaning. Sammanfattningsvis krävs fortsatt långsiktigt arbete för att stärka utbildningsnivån och kompetensförsörjningen i Avesta

En viktig indikator för måluppfyllelsen är andelen invånare med eftergymnasial utbildning, där målet är att denna ska öka. Enligt uppföljningen för 2024 har 16 % av invånarna eftergymnasial utbildning, vilket fortfarande är en bit från målet på 21 % till 2026. En annan central indikator är andelen ungdomar som två år efter gymnasiet går vidare till högre studier. För 2024 ligger denna andel på 26,9 %, vilket visar en positiv utveckling jämfört med tidigare år.

Andelen elever som uppnår grundläggande behörighet till universitet och högskola inom fyra år efter gymnasiet har ökat till 48,9 % under 2024, från 44,5 % år 2023. Den generella gymnasiebehörigheten efter grundskolan ligger också på en stabil nivå med 83 % efter vårterminen och 86 % efter sommarskolan.

Inom omsorgsverksamheten är målet att personalen ska ha adekvat utbildning för att säkerställa kvaliteten på insatserna. Andelen omsorgspersonal med adekvat utbildning på särskilda boenden under vardagar har ökat från 72 % till 74 % men ligger fortfarande under målnivån. På helger har andelen ökat från 67 % till 74 %. Insatser för att höja kompetensen inkluderar vidareutbildning av vårdbiträden till undersköterskor samt specialistutbildningar inom äldreomsorgen.

Ett av de mer framgångsrika initiativen har varit införandet av tvåläraresystem i lågstadiet där elevantalet motiverar det. Systemet har implementerats fullt ut och har enligt lärare och elever bidragit till snabbare stöd i undervisningen och mer flexibla elevgrupper.

Målområdet ”Ett lärande Avesta” visar både framgångar och utmaningar. Tvåläraresystemet och en ökande andel gymnasiebehöriga elever är positiva faktorer, medan utbildningsnivån hos vuxna invånare fortfarande är en utmaning. Insatser för att höja kompetensen inom omsorgsverksamheten pågår, men målen har ännu inte helt uppnåtts. Sammanfattningsvis krävs fortsatt långsiktigt arbete för att stärka utbildningsnivån och kompetensförsörjningen i Avesta.

FOTO SANNA LANDENBERG

Ett kulturellt levande Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta ska ha ett levande kultur- och fritidsliv
- Avestas föreningsliv ska vara jämställt och jämlikt

I Avesta ges både barn och vuxna möjlighet till aktiva och hälsofrämjande liv och har möjlighet att ta del av Folkarebygdens stora och imponerande fritid- och kulturutbud. Respekten och förtroendet för det ideella föreningslivet och folkbildningen är stor.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Allaktivitetsplaner finns i alla kommundelar för att främja spontanidrotten
- Skillnaden mellan kön i deltagande i idrottsförening har minskat
- Det lokala kulturlivet för Avestabor i alla åldrar ska främjas i alla delar av Avesta kommun

Målbedömning - ett kulturellt levande Avesta ●

Under 2024 har flera framsteg gjorts inom kulturområdet. Verket, en central plats för Avestas kulturliv, har ökat antalet evenemang och besökare. Totalt genomfördes 223 guidade visningar, flera konserter och föreläsningar samt olika skapande aktiviteter för barn. Trots att verksamheten tidvis varit stängd för renovering har besökarantalet ökat med nästan tolv procent jämfört med föregående år. Stora evenemang som Tomtemarknaden och Lys & Rys har lockat många besökare och bidragit till ett levande kulturliv. Avesta Art har inte bara varit en viktig del av det lokala kulturlivet utan har även genomfört workshops och visningar i andra delar av Dalarna, vilket visar på ett ökande regionalt intresse.

Kommunens satsningar på musik- och kulturskolan har gett resultat, där både flickor och pojkar har ökat sitt deltagande. Trots detta är könsfördelningen fortfarande ojämn, då betydligt fler flickor än pojkar deltar i verksamheten. Inom idrotten syns en liknande trend där pojkars deltagande i föreningslivet har ökat något, medan flickors engagemang har minskat. Det övergripande målet att skapa ett mer jämställt föreningsliv har därmed inte uppnåtts fullt ut.

För äldre invånare har kommunen arbetat aktivt med att inkludera kultur och fritid i äldreomsorgen. Samtliga äldreboenden erbjuder nu minst två organiserade aktiviteter på vardagar och minst en på helger, vilket är en tydlig förbättring. Samverkan med föreningslivet har också stärkts för att komplettera äldreomsorgens verksamhet och erbjuda fler möjligheter till sociala och kulturella upplevelser.

Sammantaget har Avesta gjort betydande framsteg i att utveckla ett rikt och tillgängligt kulturliv, men utmaningar kvarstår. Medan evenemang och kulturaktiviteter har ökat, kvarstår skillnader i deltagandet mellan könen inom föreningslivet. För att uppnå en mer jämställd fördelning av kultur- och fritidsaktiviteter krävs fortsatt riktade insatser. Det långsiktiga arbetet med att stärka Avestas kultur- och fritidsliv måste därför fortsätta med ett fokus på inkludering och jämlikhet.

Ett tryggt Avesta

Koncernövergripande mål:

- Det ska vara tryggt och säkert i Avesta kommun

I Avesta är människor trygga och behöver inte oroa sig för att utsättas för brott. I samverkan med samhällets andra aktörer arbetar Avesta kommun för att förebygga och bekämpa brottslighet. För att motverka mäns våld mot kvinnor är arbetet med värderingar ett viktigt inslag i våra skolor och på våra arbetsplatser.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Skillnaderna i det socioekonomiska indexet minskar mellan kommundelar
- Fler medborgardialoger kommer till stånd
- Fler barn och unga är aktiva i föreningslivet
- Tilliten till andra människor ökar

Målbedömning - ett tryggt Avesta ●

Kommunen arbetar systematiskt med brottsförebyggande åtgärder, socialt stöd och samverkan mellan olika aktörer för att förebygga utanförskap och stärka trygghetskänslan.

Under 2024 har flera insatser genomförts för att öka tryggheten, men resultaten är blandade. En av de viktigaste målsättningarna har varit att minska utanförskap och social utsatthet genom riktade sociala insatser. Arbetet har dock varit utmanande, särskilt i fråga om att minska långvarigt biståndsmottagande. Trots insatser för att fler ska bli självförsörjande, har det varit svårt att uppnå målet. Socialtjänsten har utvecklat olika samverkansformer, exempelvis genom skolsociala team och utbildningssatsningar inom funktionell familjeterapi, men förändringar på strukturell nivå tar tid.

När det gäller den upplevda tryggheten i kommunen är bilden delad. Andelen invånare som upplever få problem med våldsbrott har minskat något, vilket tyder på en ökad oro. Samtidigt finns en positiv utveckling i fråga om hur många som anser att missbruksproblematik är ett mindre problem i kommunen, även om det fortfarande är ett område som kräver långsiktiga insatser. Kommunen har fortsatt arbetet med SSPF-samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid, där lägesbilder analyseras för att snabbt kunna sätta in åtgärder.

För att stärka tryggheten i olika miljöer har kommunen arbetat aktivt med förebyggande insatser inom både socialtjänst och näringsliv. Inom restaurang- och nöjeslivet har utbildningen ”Krogare mot knark” erbjudits till krögare för att minska narkotikaanvändning i krogmiljöer. Samtidigt har satsningar på att ge stöd till utsatta grupper fortsatt, där exempelvis ”Bostad Först” bidrar till att ge långsiktiga boendelösningar för personer i hemlöshet.

På det digitala området har kommunen tagit steg för att stärka sin informationssäkerhet. Ett ledningssystem för informationssäkerhet har implementerats och en ny roll för informationssäkerhetsansvarig har inrättats för att samordna arbetet. Dock återstår arbete med att utveckla riktlinjer för bakgrundskontroller, vilket planeras att genomföras under 2025.

Sammanfattningsvis visar målområdet ”Ett tryggt Avesta” både framsteg och utmaningar. Medan vissa insatser har lett till positiva resultat, såsom förbättrad samverkan och förebyggande trygghetsåtgärder, kvarstår utmaningar kring socialt utanförskap och den upplevda tryggheten i kommunen. För att nå de långsiktiga målen krävs fortsatt samverkan mellan kommun, polis, näringsliv och civilsamhälle

Ett socialt Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommuns välfärdstjänster ska hålla hög kvalitet och utgå från individens behov

I Avesta behöver ingen känna oro för att bli gammal. Vård och omsorg är av god kvalitet och omsorgstagarna möts med respekt och omtanke. Äldreomsorgen och stödet till personer med funktionsnedsättning utgår från varje individs behov. Rätten till heltid för medarbetarna är en självklarhet och delade turer inom omsorgerna förekommer inte.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Antalet personer som omsorgstagare inom hemtjänsten möter minskar
- Brukarbedömningen på särskilda boenden – helhetssynen förbättras
- Socialtjänstens stöd och hjälp till utsatta personer fungerar bra i kommunen

Målbedömning - ett socialt Avesta ●

Under 2024 har kommunen genomfört flera insatser för att förbättra kvaliteten i omsorgsverksamheten. Brukarundersökningar har visat att trivselsiffrorna på gruppboende inom LSS fortsatt är höga, men att upplevelsen av helhetssynen inom äldreomsorgen har försämrats jämfört med tidigare år. En särskilt märkbar nedgång syns inom hemtjänsten, där brukarnas upplevelse av vårdens kvalitet har minskat från 89 till 80 procent. Resultatet bedöms ha påverkats av en omorganisation som genomfördes samtidigt som undersökningen samt införandet av ett nytt verksamhetssystem, vilket skapat en viss osäkerhet och stress hos både personal och brukare.

Ett annat viktigt mål inom området har varit att öka personalkontinuiteten inom hemtjänsten genom att minska antalet olika vårdare som en hemtjänstmottagare möter under en tvåveckorsperiod. Trots ansträngningar har kommunen inte lyckats uppnå förbättringar på detta område, då genomsnittet för 2024 fortfarande ligger på 19 personer per brukare. För att åtgärda detta pågår ett arbete med att förstärka insatsen "fast omsorgskontakt" inom hemtjänsten, där målet är att varje individ ska ha en tydlig och återkommande vårdgivare för att öka tryggheten.

Ett område där kommunen lyckats bättre är kompetensutveckling inom omsorgen. Under året har äldreomsorgslyftet fortsatt att ge vårdbiträden möjlighet att vidareutbilda sig till undersköterskor, och sex medarbetare har påbörjat en specialistutbildning inom särskilt boende för äldre. Inom funktionshinderområdet har socialtjänsten även inlett Yrkesresan för personal, vilket syftar till att stärka kompetensen och yrkesstoltheten genom fortbildning.

För att öka brukarinflytandet har kommunen fortsatt sitt arbete med boenderåd inom funktionshinderomsorgen, där individer ges större möjlighet att påverka beslut som rör deras boende och vardag. Inom äldreomsorgen har en liknande strategi införts, där genomförandeplaner utvecklas i tätare dialog med brukarna för att bättre spegla deras behov och önskemål.

Sammanfattningsvis har Avesta kommun strävat efter att upprätthålla hög kvalitet på sina välfärdstjänster och anpassa dem efter individens behov. Resultaten från brukarundersökningar visar dock en viss minskning i nöjdhet inom äldreomsorgen och hemtjänsten jämfört med tidigare år, där omorganisation och systemförändringar kan ha påverkat utfallet. Inom LSS har nöjdheten varit fortsatt hög, och arbete med boenderåd och delaktighet fortgår. För att förbättra kvaliteten genomförs utbildningsinsatser, bland annat genom specialistutbildning inom äldreomsorgen och en ökad satsning på värdegrundsarbete. Trots dessa insatser kvarstår utmaningar inom personalkontinuitet och bemötande, vilket kräver fortsatta åtgärder för att nå de uppsatta målen.

Mål organisatoriska förutsättningar

Ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun ska ha ett hållbart och utvecklande arbetsliv.

I Avesta kommun är medarbetare trygga. Vi har en öppen och inkluderande kultur som präglas av hjälpsamhet och omtanke om dem vi finns till för och varandra. Framtiden möter vi genom att tänka nytt och ta oss an utmaningar. Våra arbetsplatser präglas av tillit, ansvarstagande och arbetsglädje. Tillsammans klarar vi det kommunala uppdraget. Avesta kommun som arbetsgivare ska erbjuda en bra arbetsmiljö, trygga anställningar, jämställda löner och goda möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- 9 av 10 anställda i kommunen är tillsvidareanställda
- Sjuktagen är lägre
- Chefer har rimligt många medarbetare
- Avesta kommun har en jämställd lönesättning
- HME - Hållbart medarbetarengagemang
- Medarbetare får möjlighet till vidareutbildning

Målbedömning - ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap ●

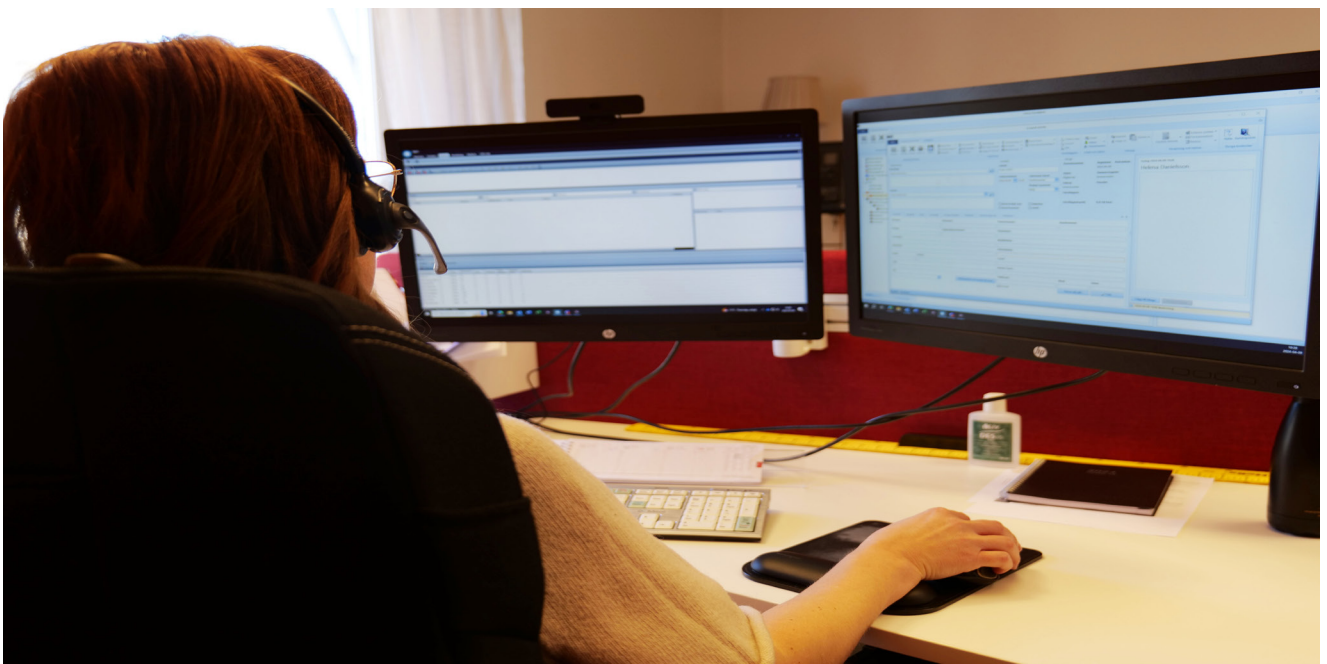
För att nå dessa mål arbetar kommunen med att stärka medarbetarnas engagemang, minska sjukfrånvaron och förbättra förutsättningarna för ett nära och hållbart ledarskap.

Under 2024 har arbetet med att öka medarbetarnas engagemang burit frukt. Resultaten från medarbetarundersökningen visar att det hållbara medarbetarengagemanget (HME) har ökat från 77 till 79 procent, vilket innebär att målet för året har uppnåtts. Samtidigt ligger detta något under kommunens genomsnitt på 80 procent, vilket visar att det fortfarande finns utvecklingsmöjligheter. För att stärka engagemanget ytterligare har förvaltningen fortsatt sitt arbete med friskfaktorer, som syftar till att förbättra arbetsmiljön och skapa hållbara arbetsförhållanden.

När det gäller sjukfrånvaron har resultaten varit blandade. Inom socialtjänsten har sjuktalen minskat till 7,6 procent, vilket är en positiv utveckling. Däremot har sjukfrånvaron inom vård- och omsorgsverksamheten legat kvar på en hög nivå och uppnått 10,6 procent. Detta pekar på att arbetsmiljöutmaningar fortfarande finns inom vård- och omsorgssektorn, där belastningen på personalen är fortsatt hög. För att förbättra situationen har kommunen arbetat med åtgärder som schemaläggningsanalyser och delaktighetsenkäter, men ytterligare insatser krävs för att minska sjukskrivningar och skapa en mer hållbar arbetssituation.

En annan viktig del av målområdet är ledarskapets utveckling och hur många medarbetare varje chef ansvarar för. Arbetet med att minska antalet medarbetare per chef har påbörjats, men några tydliga resultat syns ännu inte. En stor utmaning är att chefer inom vissa verksamheter har ett alltför stort antal medarbetare, vilket gör det svårt att hinna med både ledarskap och medarbetarsamtal på ett kvalitativt sätt.

Sammanfattningsvis har målområdet visat framsteg inom medarbetarengagemang och minskad sjukfrånvaro inom vissa områden, men utmaningar kvarstår inom vård och omsorg där sjuktalen fortfarande är höga. För att skapa ett långsiktigt hållbart arbetsliv i kommunen behöver arbetet med friskfaktorer och schemaläggning fortsätta, samtidigt som ledarskapet stärks genom att förbättra chefernas arbetsförutsättningar. Ett nära och stödjande ledarskap, tillsammans med insatser för att minska sjukfrånvaron, är avgörande för att kommunen ska lyckas med sitt mål att vara en attraktiv och hållbar arbetsgivare .

Ett ekonomiskt hållbart Avesta

Koncernövergripande mål:

- Avesta kommun har en ekonomi i balans med bibehållen skattesats

Avestaborna upplever att kommunens tjänster är av god kvalitet, att de är informerade, delaktiga och blir respektfullt bemötta. Avesta kommun förbrukar inte resurser som kommande generationer får betala för. Ekonomin är i balans i Avesta och skattesatsen förblir oförändrad under mandatperioden.

Exempel på parametrar som kommer användas vid bedömning av måluppfyllelse, analysen kan komma att innehålla fler delar:

- Soliditeten ska öka under planperioden 2024–2026. Soliditeten kan temporärt sänkas under år 2024 för att sedan öka kommande år.
- Andelen som upplever att kommunen sköter sina verksamheter bra ska öka
- Självfinansieringsgrad investeringar (kommunen) ska överstiga 60% för respektive enskilt år i planperioden 2024–2026.
- Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, ska i genomsnitt under planperioden överstiga 1 % (avseende 2024 är resultatkravet 0,5%)

Målbedömning - ett ekonomiskt hållbart Avesta ●

Soliditet för kommunen ligger i linje med 2023 och på samma nivå vilket är vilket är i nivå med förväntningarna. Kommunens soliditet på 13 % 2024 indikerar en relativt låg andel eget kapital i förhållande till totala tillgångar, vilket kan innebära viss sårbarhet. Att soliditeten återhämtar sig över tid skulle bidra till en stabilare finansiell ställning på lång sikt.

Självfinansieringsgraden ligger i år på 67 % vilket överstiger målet på 60%. Självfinansieringsgraden på 67 % för en kommun innebär att kommunen inte kan finansiera sina investeringar med egna medel och därmed kan behöva att ta lån. Avesta kommun har dock en god likviditet och har ännu inte behövt ta upp nya lån. Detta betyder att kommunen inte bara täcker sina investeringar med egna resurser, utan även har ett överskott. Anledningen till självfinansieringsgraden beror på att kommunen inte har investerat lika mycket som planerat och ligger därmed med en ”investeringskuld” till kommande år. Skulle kommunen ha investerat enligt plan skulle självfinansieringsgraden lägre och närmre målet på 60%. En god självfinansiering stärker kommunens långsiktiga finansiella styrka.

Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning landar på 0,06 % och målet för perioden var 0,5 %. Det är ett svagt ekonomiskt resultat som påverkat av stora underskott för styrelserna 2024. 2024 beräknas kommunsektorn i Sverige ha gått mot det ekonomiskt svagaste resultatet under 2000-talet. Två år av hög inflation, ökade pensionskostnader och personalkostnader påverkar kommunens sveriges resultat 2024 och även Avesta kommun.

En ekonomiskt hållbar Avesta kommun innebär att kommunen kan balansera sina inkomster och utgifter på lång sikt, utan att behöva öka skattesatsen eller öka sina skulder. Stabil skatteintäkts hantering, effektiv resursanvändning och stark självfinansieringsgrad bidrar till långsiktig finansiell hälsa. Om soliditeten kan stärkas och investeringarna täcks av egna medel, minskar risken för framtida räntekostnader och ekonomiska svårigheter. En hållbar ekonomi ger också utrymme för utveckling och förbättring av kommunens service till invånarna utan att äventyra framtida generationers resurser.

Utifrån den senaste makroprognosen från SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) står Avesta kommun inför flera ekonomiska utmaningar. Framskrivna befolkningsprognoser påverkar skatteintäkterna negativt, samtidigt som kostnaderna för kommunal verksamhet, såsom vård och omsorg, ökar. Dessutom kan förändrade demografiska förutsättningar, med en åldrande befolkning och fler yngre i behov av stöd, öka pressen på välfärden. Kommunen måste därför balansera ökade kostnader med effektiv resursanvändning för att bibehålla en stabil ekonomi.

Målet att Avesta kommun ska ha vara ekonomiskt hållbart bedöms delvis uppfyllt. God ekonomisk hushållning ska skapa en långsiktig hållbar ekonomi och balanskravet ska förhindra en urholkning av ekonomin genom att de löpande intäkterna måste täcka löpande kostnader. Årets resultat var positivt om 1 miljon kronor. Resultatet efter balanskravsjusteringar var -8 miljoner kronor när man räknat bort reavinster. Detta justeras till ett balanskravsresultat på 0 då medel från resultatutjämningsreserven, RUR, tas i anspråk.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell be-

dömning av Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat	8. Skuldsättningsgrad	11. Likviditet	13. Budgetföljsamhet
2. Förändring av kostnader och intäkter	9. Soliditet	12. Totala pensionskulden	14. Känslighetsanalys
3. Nettokostnadsutveckling	10. Kommunal skatt		
4. Investeringar			
5. Skattefinansiering av investeringar			
6. Nettoinvestering i relation till verksamhetens kostnader			
7. Räntekostnader upptagna lån			

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionsskuld.

Kontroll

Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

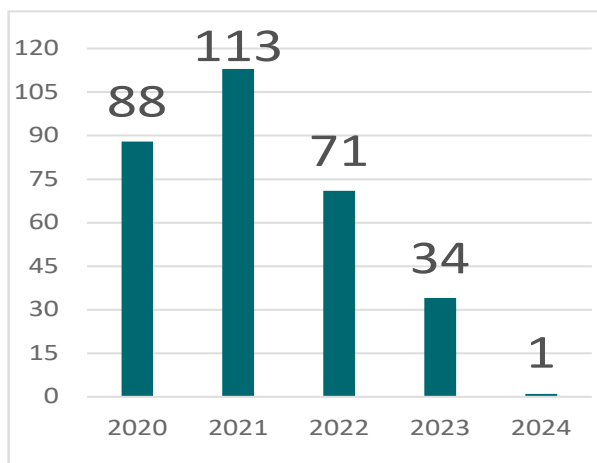
RESULTAT

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för 2024 med 1 miljon kronor. I jämförelse med budget är det 5 miljoner kronor lägre än budgeterat. Resultatet enligt balanskravet hamnar på -8 miljoner kronor då kommunen har sålt tillgångar som gett realisationsvinster.

Koncernens resultat uppgår till 3 miljoner kronor. Utav bolagen är det Gamla Byn AB, koncernen, som visar störst positivt resultat med 5 miljoner kronor

mkr **Årets resultat**

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet och finansiella intäkter finansierar merparten av kommunens verksamhet. Totalt uppgår dessa till 1,8 miljarder kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet har ökat med 4,1 % jämfört med föregående år. Intäkterna är 82 miljoner kronor högre än budgeterat.

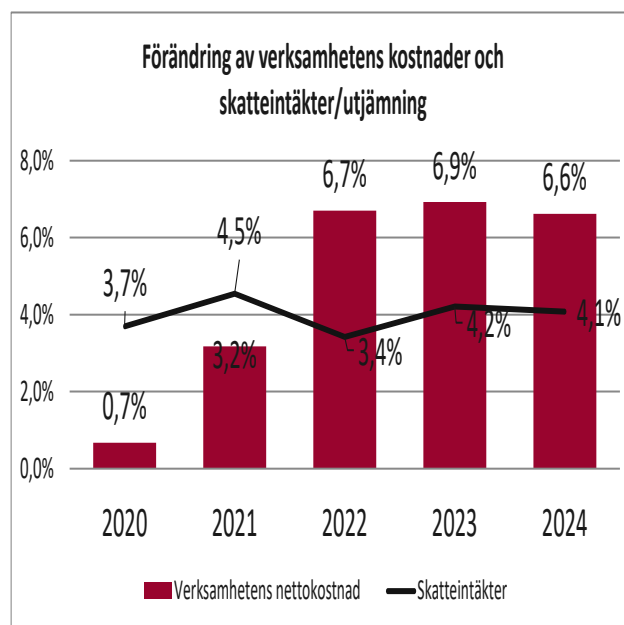
2. Förändring av kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är positiv, 4,1 procent högre, jämfört med samma period 2023. För 2024 ökar verksamhetens kostnader betydligt mer, 6,7 procent, än skatteutvecklingen.

Den största kostnadsökningen står löner, fastighetskostnader, snöröjning och livsmedel för. Den totala ökningen uppgår till drygt 132 miljoner kronor. En stor orsak till denna ökning är den pågående inflationen i samhället som även påverkar kommunens kostnadsbild under året.

Verksamhetsintäkter ökar svagt med 82 miljoner Kronor.

3. Nettokostnadsutveckling

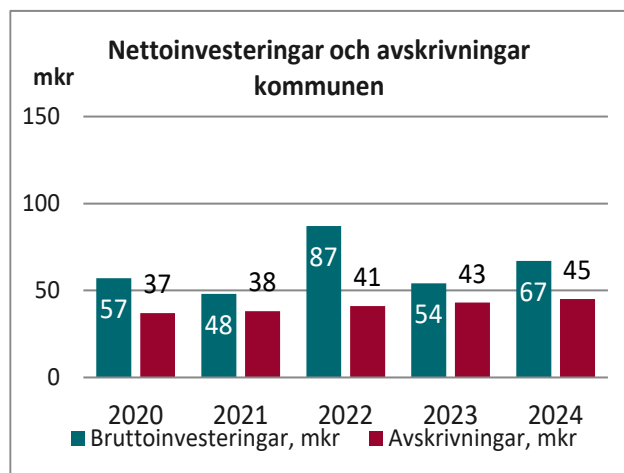
En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För år 2024 har 99,9 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning förbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå. Det är dock den enskilda kommunens förutsättningar som avgör nivån för god ekonomisk hushållning. För Avestas del skulle det innebära att vissa år bör återstå en högre andel kvar av skattemedlen för att klara självfinansiering av investeringarna.

%	2020	2021	2022	2023	2024
Verksamheten	91,3	90,1	93,0	95,5	97,9
Avskrivningar	2,6	2,5	2,6	2,6	2,6
Finansnetto	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5
TOTALT	94,0	92,5	95,5	97,9	99,9

4. Investeringar

Kommunens bruttoinvesteringar uppgår hittills till 67 miljoner kronor. Stora delar av investeringarna utgörs av infrastruktur som gator och vägar samt IT-investeringar.

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2023 har skattefinansieringsgraden uppgått till mer än 100 procent. Det vill säga medel som varit kvar när verksamheten är betald har kunnat användas för att betala årets investeringar. I år uppgår dock självfinansieringsgraden till 67 % vilket beror på årets låga resultat. Det påverkar också kommunens likviditet.

mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Finansiering:					
Avskrivningar	37	38	41	43	45
Investeringsbidrag	3	1	1	-1	-1
Försäljning av fastigheter	3	5	2	7	10
Resultat före extraordinära poster exkl. resultat från försäljning (ingår ovan)	85	110	68	27	-9
Utrymme för självfinansiering	128	154	113	76	45
Årets bruttoinvestering	57	48	87	54	67
Överskott: att använda till amortering	71	106	26	22	
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel					-22
Självfinansieringsgrad, procent	225%	321%	130%	140%	67%

6. Nettoinvesteringar i relation till verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningsskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

	2020	2021	2022	2023	2024
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	4	3	6	3	4
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, %	154	126	212	126	149
Bruttoinvesteringar, mkr	57	48	87	54	67
Avskrivningar, mkr	37	38	41	43	45

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader har varit låg de senaste åren. För år 2024 är andelen 4 procent av verksamhetens nettokostnader.

Avesta kommuns investeringstakt under de senaste åren innebär att en högre andel av driftkostnaderna kommer att bestå av avskrivningar och finansiella kostnader. De investeringar som Gamla Byn AB gör i kommunala verksamhetslokaler påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader

7. Räntekostnader upptagna lån

mkr	2021	2022	2023	2024
Koncern	20,4	20,4	34,2	39,7
- varav kommun	0,7	1,0	1,7	0,1

Räntekostnader 2024 Internbanken

Räntekostnad derivat:	-21,2 mkr
Räntekostnad lån:	60,9 mkr
TOTALT:	39,7 mkr

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto starkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

Avesta kommun

%	2020	2021	2022	2023	2024
Total skuldsättningsgrad	93%	83%	79%	87%	87%
- varav avsättningar	16%	15%	13%	8%	10%
- varav kortfristig skuldsättning	27%	26%	28%	19%	15%
- varav långfristig skuldsättning	7%	2%	2%	42%	42%
- varav pensionsförpliktelse	44%	40%	35%	20%	21%

I och med att pensionsförpliktelseerna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt. I beräkningen för kommunen ingår endast kommunens egna lån. Den delen som ökat på den långfristiga skuldsättningen är en omklassificering av leasingtillgångar efter en större genomlysning under året.

Koncernen

%	2020	2021	2022	2023	2024
Total skuldsättningsgrad	94%	89%	87%	86%	87%
- varav avsättningar	8%	8%	7%	7%	9%
- varav kortfristig skuldsättning	15%	13%	14%	14%	13%
- varav långfristig skuldsättning	50%	50%	49%	48%	49%
- varav pension förpliktelse	21%	18%	17%	16%	16%

Sammansättningen av skuldsättningen förändras i sammanställningen för koncernen. Här utgör de långfristiga lånen cirka hälften av alla skulder.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionsskulden, uppgår till 13 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderad.

Det egna kapitalet uppgår till 315 miljoner kronor när totala pensionsskulden ingår.

	2020	2021	2022	2023	2024
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exklusive upplåning för bolagens behov	7	17	21	13	13

10. Kommunal skatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,20	20,67
Region	11,63	11,63	11,57
Total kommunal skatt	33,60	33,83	32,24

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 då huvudmannskapet ändrades för hemsjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga

skatten för 2023 fastställs i december 2024 och eventuell justering påverkar resultatet 2024.

RISK OCH KONTROLL

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2020	2021	2022	2023	2024
Likvida medel, mkr	135	180	208	264	207
Kassalikviditet 1)	71%	90%	96%	91%	97%
Rörelsekapital, mkr 2)	-94	-34	-15	-46	-11
Likviditetsdagar 3)	29	38	43	52	39

1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga skulder

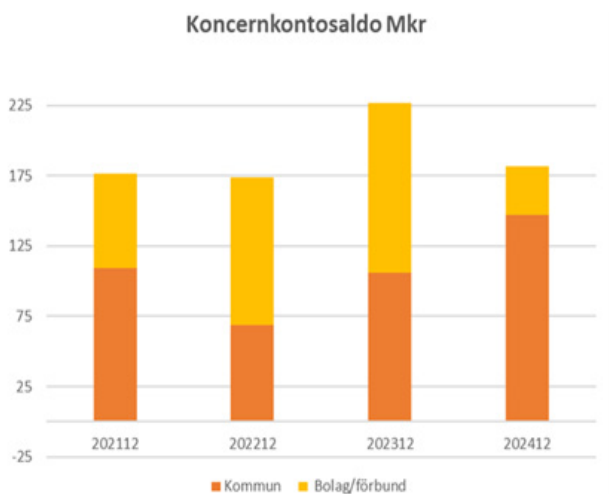
2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder

3) Antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning. Räknar vi bort semesterlöneskulden, som utgör en femtedel av de kortfristiga skulderna uppgår kassalikviditeten till 118 %. Semesterlöneskulden förväntas inte omsättas de närmaste åren.

Under året har likviditeten minskat från 264 miljoner kronor till 207 miljoner kronor. Kommunen har genom avtalad checkräkningskredit på 150 miljoner kronor möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:	mkr
Checkräkningskredit	150
Inlåning koncernkonto	182
Inlåning övriga konton	25
Summa	357
Riktlinje	> 150

Diagrammet visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2020	2021	2022	2023	2024
Pensioner, kortfristig del	41	43	43	39	40
Avsättningar till pension	117	129	145	165	222
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	534	518	500	510	521
Total pensionsskuld	692	690	688	714	783
Förpliktelse i % av total skuld	77%	75%	73%	71%	67%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	99%	99%

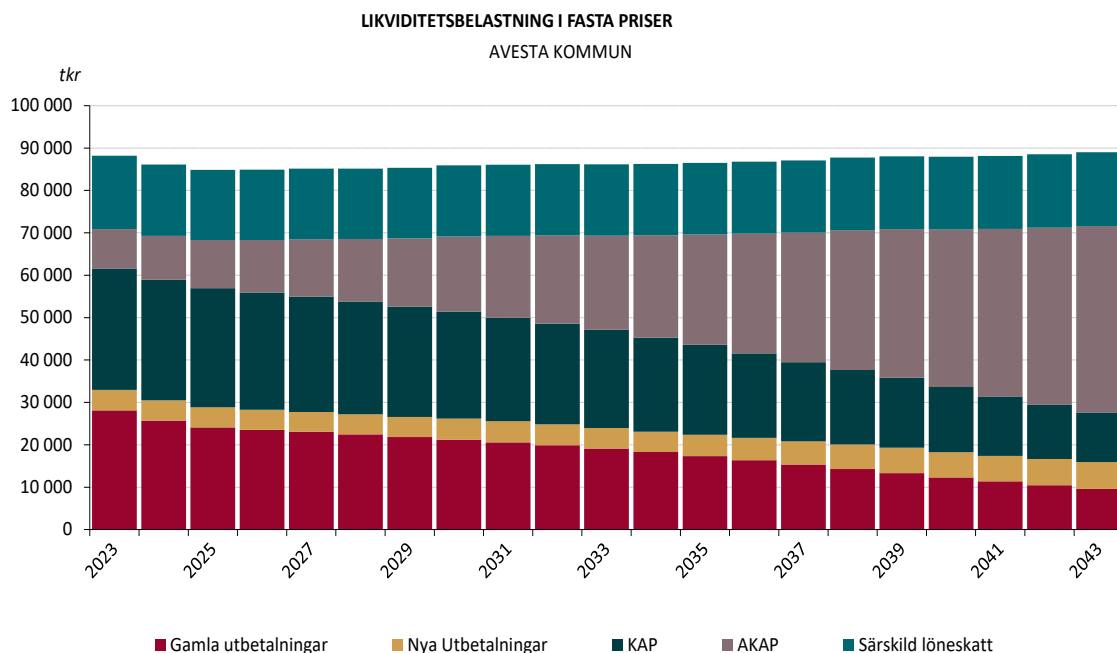
Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 783 miljoner kronor varav 521 miljoner kronor som ansvarsförbindelse. Det innebär att 67 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

Pensionskostnaden för Avesta kommun blev något högre 2024 än enligt prognos. Det förklaras främst av större pensionsutbetalningar genom förtida uttag samt engångsutbetalningar av annars livsvariga utbetalningar. Nya anställningar samt lägre observerad dödlighet än antaget gör att pensionsavsättningen blir högre.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Utredningsgraden uppgår till 99 procent, vilket är en mycket bra nivå. Utredningsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftredovisningen framgår budgetavvikelsen är negativ vid årets slut och uppgår till -47 miljoner kronor.

Kommunens underskott utgörs till största del av omsorgsstyrelsen och bildningsstyrelsen som gör stora negativa avvikelser.

	2020	2021	2022	2023	2024
Kommunfullmäktige	1	0	-1	0	-1
Kommunstyrelsen	47	29	24	5	-1
Omsorgsstyrelsen	6	9	-14	-22	-28
Bildningsstyrelsen	-1	2	-4	-9	-19
Miljö- och byggnadsnämnd	3	2	2	-2	1
Summa budgetavvikelse	54	42	8	-28	-47

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inkl. PO samtlig personal i kommunen	13
Bruttokostnadsförändring med 1%	19
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	60
Förändring av befolkningen med 50 personer	4
Generella statsbidrag med 1%	5
Förändring av skatteintäkter 1%	12

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 19 miljoner kronor. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 13 miljoner kronor. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt förbättra sin ekonomi genom att höja olika taxor.

FOTO SANNA LANDENBERG

Väsentliga personalförhållanden

Medarbetarskap

Ett aktivt arbete med Friskfaktorer pågår i samtliga verksamheter med syfte att hela organisationen ska ha en kultur där medarbetare mår bra och presterar väl. I den årliga medarbetarundersökningen hade samtliga Friskfaktorer stärkts och svarsfrekvensen för undersökningen ökade med en procentenhet till 74%. Trygghet och meningsfullhet samt möjligheter att lära och utvecklas är de styrkor som framkommer i undersökningen. Fortsatta fokusområden som lyfts fram är uppföljning och utvärdering av mål samt individuella återkopplingar och regelbundna uppföljningar om arbetsbelastning.

Ledarskap

Avesta kommuns arbete med ledarskap fortsätter att utvecklas och gemensamma dagar för chefer och skyddsombud som till exempel en årlig Arbetsmiljödag har genomförts med fokus på friskfaktorn Kompetensutveckling hela arbetslivet. Två Ledarforum har genomförts under året där samtliga chefer har bjudits in och varit med och lyssnat på föreläsningar och haft dialog kring ledarskap med fokus på innovation och modigt ledarskap.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Arbetet med jämställdhet, jämlikhet och mångfald är en viktig fråga från rekrytering till avslut. Jämställda löner är en av de viktiga frågorna och det hanteras i interna utbildningar som finns både i digital och fysisk form. Årligen genomförs en lönekartläggning som samverkas med de fackliga parterna. Lönekartläggningen under året visar fortsatt på att Avesta kommun har jämställda löner, 99,5% det vill säga det är skillnaden mellan kvinnor och mäns medellöner. Det lönegap som finns innebär utifrån en jämställdhetsklocka att kvinnor i snitt jobbar 2 minuter och 28 sekunder längre än män generellt per dag. De avvikelser som finns går att förklara med sakliga skäl. De sakliga skälen är oftast marknad eller individuell prestation. Några få enskilda löner har hittats som behöver hanteras.

Kompetensbaserad rekrytering som metod är ett annat sätt att jobba med jämställdhet, jämlikhet och mångfald genom att fokusera på kompetenser och beteenden i stället för person minskar risken för diskriminering. Samtliga chefer utbildas i kompetensbaserad rekrytering.

Arbetsmiljö

Avesta kommuns samverkansavtal som reviderades 2023 har under hösten 2024 följt upp av arbetsgivare och fackliga parter. Hur användandet av samverkansavtalet genomförs och upplevs är nästa steg som representanterna ska undersöka i syfte att utveckla och förbättra. Samverkansgrupperna på olika nivåer i organisationerna är tillika skyddskommittéer och har en viktig roll i arbetsmiljöarbetet.

Friskfaktorerna Prioritering av arbetsuppgifter och Kommunikation är ett par av de friskfaktorer som flest enheter valt att arbeta vidare med och arbetet pågår ute i verksamheterna. Arbetsmiljöutbildningar för chefer och skyddsombud har genomförts under året och är efterfrågade utbildningar som bidrar till bättre arbetsmiljö och tydligare uppdrag i arbetsmiljöarbetet för både chefer och skyddsombud.

Kompetensutmaning

Program för kompetensförsörjning 2030

Ett kommunövergripande strategiskt program för kompetensförsörjning ligger som grund för förvaltningarnas planer och syftar till att ta sig an kompetensutmaningen. Ett arbete med att uppdatera kompetensförsörjningsprogrammet och ändra riktning från rekryteringsutmaning till kompetensutmaning och följa SKRs övergripande strategier pågår. Fokus är på att hitta nya lösningar och att öka förmågan att ställa om i arbetslivet då det inte kommer finnas kompetens att rekrytera i sådan utsträckning som skulle behövas. Att arbeta med "behålla-perspektivet", en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv där medarbetare stanna kvar och trivs är av största vikt.

Anställningsvillkor, löner och förmåner

Lönebildning

Löneöversynen genomfördes under våren, tidplanen fick justeras utifrån de centrala förhandlingarna och när de centrala avtalen blev klara. Utifrån olika avtalsområden och olika processer för dessa var processen uppdelad och innebar att medarbetare fick nya löner vid olika tidpunkter.

Under året har arbete med kommunens lönebildning fortsatt genom bland annat utbildningar i lön och lönesättning för kommunens chefer. Lönekartläggning inklusive arbetsvärdering har pågått under hela hösten.

Personalredovisning, statistik

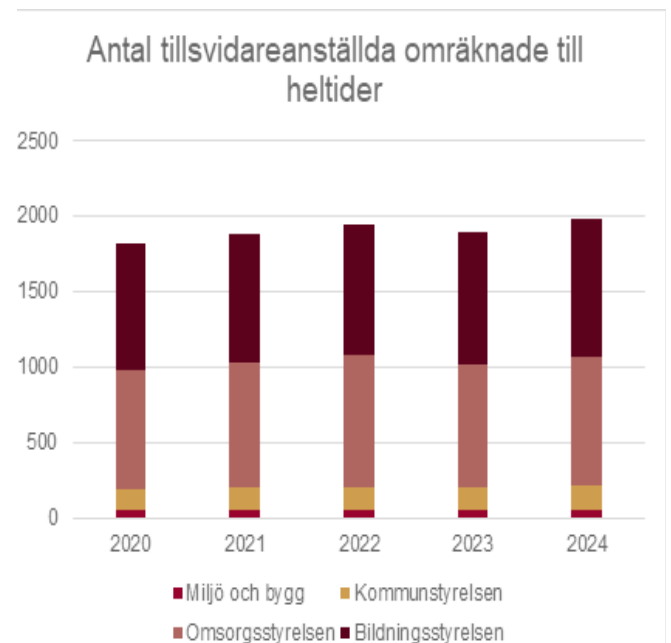
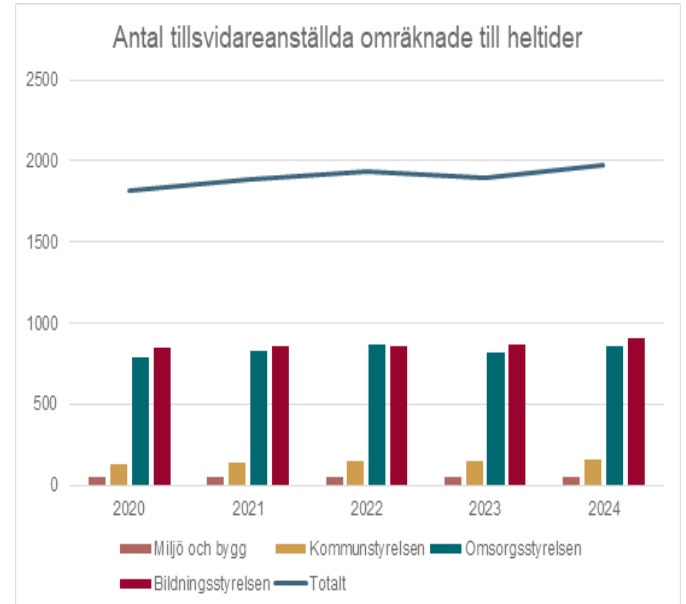
Tillsvidareanställda i förvaltningar, bolag och förbund

Antalet anställda i Avesta kommun uppgick under 2024 till 1 979 tillsvidareanställda. Motsvarande siffra för 2023 är var 1 914. Omräknat till heltider innebär det att kommunen hade 1 962 årsarbetare under 2024 och att kommunen har en hög andel heltidstjänstgörande medarbetare. Tabellerna visar antalet anställda och antalet heltidsarbetande per förvaltning. Av fördelningen mellan män och kvinnor framgår att Avesta kommun är en kvinnodominerad arbetsplats, där andelen kvinnor uppgår till 78 %.

När det gäller den generella utvecklingen av antalet anställda under åren 2017–2023 är det ökningen inom Bildningsförvaltningen som är mest markant på grund av politiska satsningar på tvålärareskapet. Omsorgsförvaltningen har även de en ökning under den här perioden och den största ökningen har skett de senaste åren genom ett aktivt arbete med att minska antalet timavlönade anställningar och i stället öka tillsvidareanställningarna. De demografiska utmaningarna ligger främst på Omsorgsförvaltningen framåt vilket kommer att påverka antalet anställda inom förvaltningen även om andra lösningar än enbart anställningar behövs för att klara kompetensutmaningen.

Att notera är också att antalet män inom offentlig verksamhet ökar och detta är främst inom yrken som inte kräver högre utbildning.

Angående personalsammansättningen inom kommunens bolag och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund så har förändringar skett av antalet anställda, både över tid och under 2024.

Antal tillsvidareanställda

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildning	704	206	910
Omsorg	728	129	857
Kommunkansli	114	44	158
Miljö- och bygg	35	19	54
Totalt	1 581	398	1 979

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider

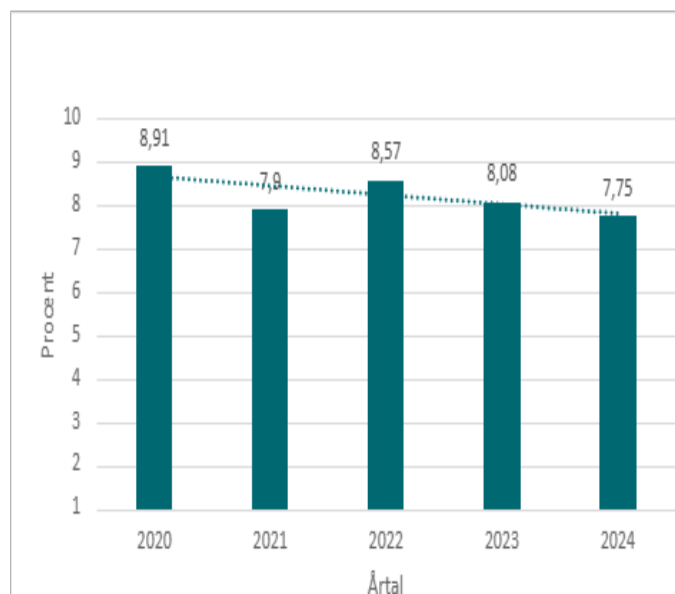
Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildning	696	202	898
Omsorg	724	129	853
Kommunkansli	113	44	157
Miljö- och bygg	35	19	54
Totalt	1 568	394	1 962

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider, bolag och räddningstjänst

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Gamla Byn	13	20	33
Avesta Vatten	12	25	37
Räddningstjänst	1	29	30
Totalt	26	74	100

Sjukfrånvaro

I nedanstående tabell framgår sjukfrånvaroutvecklingen för åren 2020-2024.

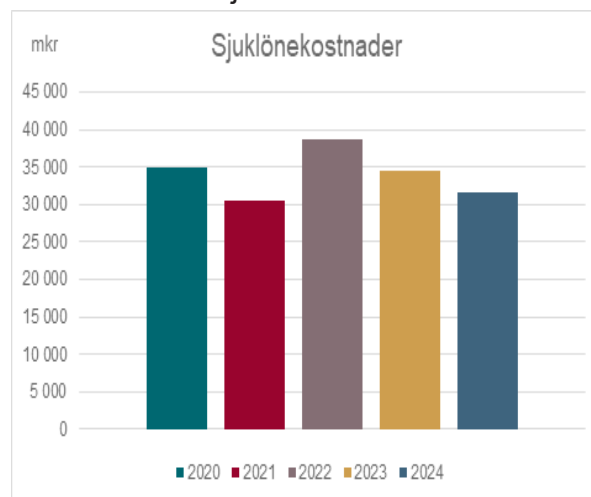
Under 2024 sjönk den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun något från 8,1 % under 2023 till 7,6 % under 2024. Sjukfrånvaron har minskat över hela organisationen och kommunkansliet och omsorgsförvaltningen har gjort de största minskningarna. Omsorgsförvaltningen har fortfarande en hög sjukfrånvaro men har kommit ner under 10 % i slutet av 2024.

Det har under det senaste året fortsatt lagts fokus på främjande åtgärder genom Friskfaktorer vilket bör bidra till resultatet. Ytterligare åtgärder för att minska korttidsjukfrånvaron behövs och arbetet fortsätter.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

Kostnaderna för sjukfrånvaron har under 2024 minskat något till följd av att sjukfrånvaron har minskat. Kostnaderna för sjukfrånvaron är dock fortfarande höga.

Sjuklönekostnader mkr

Rekrytering

Under 2024 annonserades 286 tillsvidare tjänster ut i 212 annonser inom Avesta kommun och Avesta Vatten och Avfall AB. 6 174 ansökningar togs emot och hanterades, av dessa var 2 067 män, 4 048 kvinnor och 59 stycken ville inte uppge kön. Totalt rekryterades 231 nya medarbetare utifrån dessa rekryteringar.

Utifrån hur många som har anställts så är ca 77 % av de tjänster som utannonserats tillsatta då även sommarjobben inkluderas, det är i ungefär samma nivå som 2023. Att ta med i den beräkningen är att vissa tjänster annonseras om när den inte blir tillsatt vid första annonseringen. Detta mått är ett av de mått som ska följas upp i programmet för kompetensförsörjning. Målet är att denna siffra 2030 ska ligga på 80 %. Avesta kommun, liksom andra arbetsgivare känner av kompetensutmaning och inom fler och fler yrken är det svårare att hitta rätt kompetens, behovet av att kompetensutveckla redan anställda medarbetare för att ha rätt kompetens ökar.

Personalomsättning 2024

Personalomsättningen i Avesta kommun var 15 % år 2024, en minskning med en procentenhet jämfört med 2023. Nedan visas en tabell som visar personalomsättningen på respektive förvaltning hos tillsvidareanställd personal. Lägsta antalet av börjat och slutat dividerat med genomsnittligt antal anställda under 2024. För att visa om antalet anställda har ökat eller minskat specificeras förändrat antal under perioden.

Förvaltning	Förändrat antal	Medelantal anställda	Personalomsättning
Bildning	24	899	14%
Omsorgen	19	830	13%
Kommunkansliet	5	155	14%
V-dala	-4	55	16%
Totalt	44	1 914	15%

Den förändring som kan noteras för 2024 är att kommunen totalt ökade med 44 tjänster. Samtliga förvaltningar förutom Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning har ökat. Under 2023 återbesattes inte samtliga vakanser medan dessa tjänster nu i större omfattning har återbesatts.

Åldersstruktur

Åldersstrukturen bland de anställda förhåller sig relativt konstant under åren. Fördelningen för 2024 redovisas i nedanstående tabell.

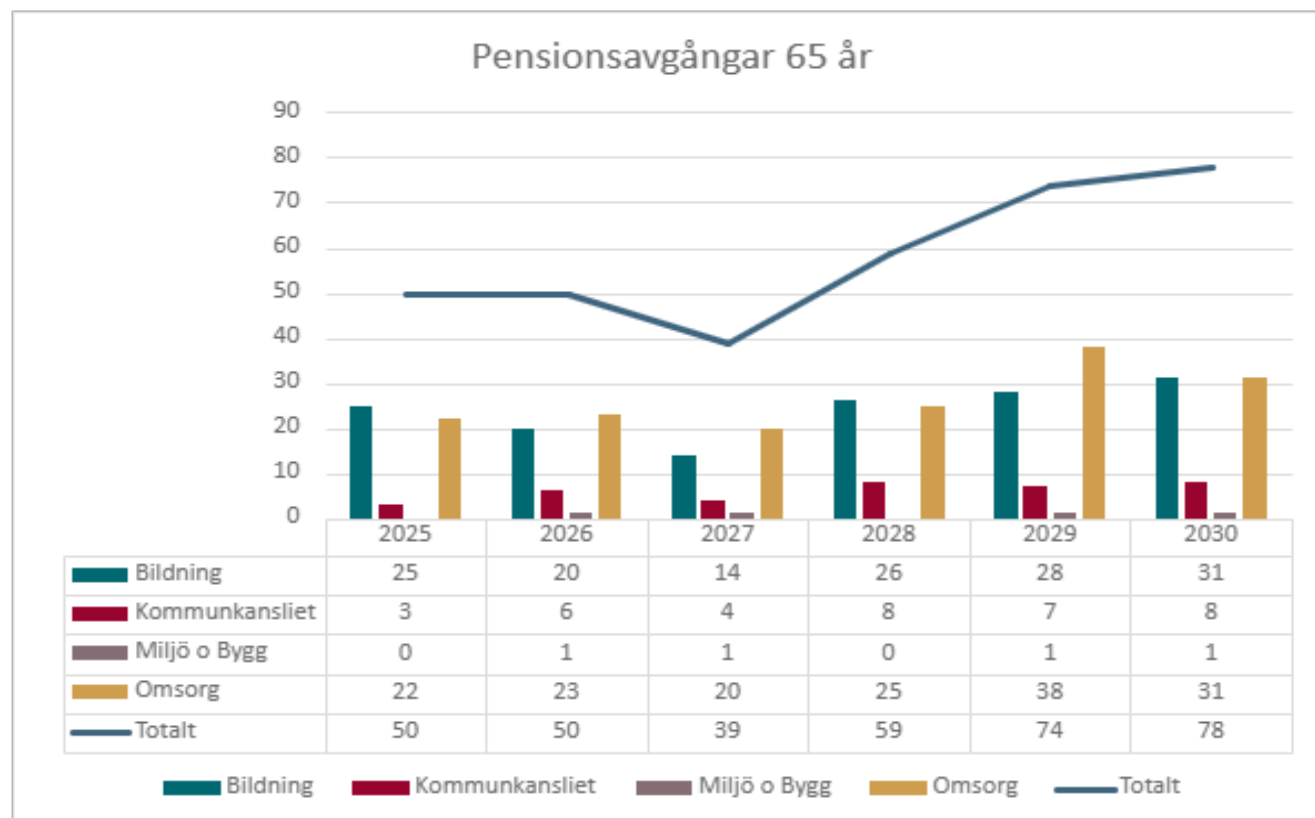
Åldersintervall Procent av det totala antalet anställda

0–29 år	7,2 %
30–39 år	22,9 %
40–49 år	22,4 %
50–59 år	28,3 %
60–61 år	7,4 %
62–63 år	5 %
64–65 år	4,1 %
66–67 år	1,9 %
68–69 år	0,70 %

Pensionsavgångar

Under de kommande åren förväntas pensionsavgångarna ligga stabilt för att sedan minska under 2027. Från år 2028 och framåt förväntas pensionsavgångarna öka rejält.

De flesta pensionsavgångarna väntas inom omsorgsförvaltningen samt bildningsförvaltningen. Det är spritt inom olika yrkesområden som pensionsavgångarna väntas.

Internkontrollplan

Förvaltningar och styrelser ska, enligt bland annat kommunallagen (2017:725), systematiskt och årligen arbeta med riskhantering och internkontroll. För viss verksamhet sker också tillsyn från andra tillsynsmyndigheter

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens interna kontroll 2024 har genomförts enligt den fastställda internkontrollplanen. Kontrollerna utfördes med de metoder och av de personer som angetts i planen. Resultaten och åtgärderna sammanfattas nedan. Kontrollen omfattade sju punkter.

Behörigheter i ekonomisystemet. En ny rutin har införts i samband med implementeringen av e-handelssystemet Proceedo. Alla anställda får automatiskt "tittbehörighet" för att se avtal och produkter, medan annan behörighet hanteras enligt tidigare rutiner. Användare avaktiveras automatiskt vid avslutad anställning. Inloggningen har blivit säkrare genom krav på tjänstekort eller BankID. Masterdata och nya leverantörer hanteras fortsatt via ekonomisystemet Unit4 och överförs till e-handelssystemet. Rutinerna för attest och behörighet har inte förändrats. Intern och extern representation: Hanteringen har förbättrats genom att det nu är obligatoriskt att ange syfte och deltagare vid inköp i e-handelssystemet. Köptrohet mot ramavtal. Många inköp med kort görs hos leverantörer utan avtal, även för produkter där avtal finns. I vissa fall köps både "rätt" och "fel" produkter från samma leverantör. En översyn av inköpskortens behovs för att minska avstegen från ramavtal.

Granskning av kommunens bilar för privat bruk visar inga kända avvikelser. Regelverket kommer att förtydligas på intranätet, och en förbättrad rutin tas fram under 2025. Samtliga medarbetare som arbetar med heta arbeten har giltigt certifikat/utbildning, och kontroller genomförs vid varje säsongsanställning. Certifikathanteringen planeras att digitaliseras under 2025.

Gällande LAS-rutinen har två medarbetare inte erbjudits tillsvidareanställning eller saknar registrering i systemet. En rutinbeskrivning finns men behöver utvecklas. För att säkerställa efterlevnad ska chefer inom Kommunkansliet genomgå utbildning.

När det gäller anställdas bisysslor finns en rutin, men kunskapen om den är låg och den har inte tillämpats av alla chefer. För att förbättra efterlevnaden ska utbildning och genomgångar genomföras vid ledningsgruppträffar samt i medarbetarsamtal. Dessutom ska information ges både vid nyanställning och till befintliga medarbetare.

Omsorgsstyrelsen

Omsorgsstyrelsen har fyra interkontrollpunkter i den internkontrollplan som antagits för 2024. Kontroller har skett på samtliga punkter och redovisas för Omsorgsstyrelsen i januari 2025. I kontrollen har det framkommit behov av att förtydliga rutinen kring direktupphandling och att det vore önskvärt att alla typer av direktupphandlingar har ett dokumentationskrav för att kunna följa förvaltningens avtalstrohet på ett bättre sätt. Rutinen är central och förslag på ändringar behöver hanteras av ansvarig enhet. Förvaltningen kommer utifrån detta att stärka introduktionen för nya chefer samt uppmana att dokumentation ska göras i samtliga direktupphandlingar. Vidare framkommer att riktlinjer för kommunikation och e-posthantering för omsorgsstyrelsens rksamheter inte är tillräckligt känd inom förvaltningens alla enheter. Detta kommer att åtgärdas genom att tydliggöra struktur för styrande dokument, göra dem lättillgängliga och enkla att hitta, det har även framkommit att digital huvudakt behöver uppdateras.

Bildningsstyrelsen

Under 2024 har bildningsförvaltningen genomfört internkontroll inom flera viktiga områden:

Ekonomi och budget: Uppföljning av avvikelserapporter med åtgärdsplaner enligt rutindokument samt kontroll av budget och löneattestering i Ekozoom.

Personalhantering: Granskning av delegationsbeslut, uppföljning av LAS-listor och konverteringar.

Trygghet och säkerhet: Kontroll av handlingsplaner för hantering av våld, både internt och externt.

Dataskydd: Registrering och uppföljning av personuppgiftsbehandlingar.

Inför 2025 kommer arbetet med budgetuppföljning och personuppgiftsregistrering att fortsätta, eftersom vissa verksamheter ännu inte har genomfört tillräckliga åtgärder eller uppföljning inom dessa områden.

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd har 5 internkontrollpunkter för året 2024. Kontroll har gjorts på samtliga punkter varav en rapporterad avvikelse. Kart o måtenheten har kontrollerat debiteringsgraden för nedlagd tid mot kommunala förvaltningar/bolag. Kontrollen har visat en svårighet att jämföra debitering i förhållande till nedlagd tid. Förslag till åtgärder är att förändra tidsrapporteringen för att separera nedlagd tid i förvaltningar/bolag. En särskiljning i ekonomisystemet är också nödvändig. Kontrollen görs åter under 2025 efter åtgärd.

Förväntad utveckling

Utveckling de kommande åren

mkr	2025	2026	2027
Verksamhetens nettokostnad	-1 742	-1 806	-1 859
Skatteintäkter och statsbidrag	1 757	1 813	1 862
Räntenetto	-2,7	2,6	-1,1
Årets resultat	12,4	9,7	1,6
Resultat andel av skatter och statsbidrag	0,4%	0,3%	
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive lån för bolagens behov	13 %	15 %	16 %
Investeringar (netto)	194	165	77
Självfinansieringsgrad, investeringar	41 %	48 %	85 %

Demografi

Den faktiska befolkningsutvecklingen 2024 som ligger till grund för 2024 års skatteberäkning är lägre än den budgeterade. Det ger en osäkerhet när det gäller befolkningsutvecklingen och budgetarbetet för de kommande åren.

Den förändring av demografin som förväntas de kommande åren med fler äldre, främst 80 år och äldre, gör att ekonomin blir mer ansträngd

Investeringsbehov

Det finns ett investeringsbehov de kommande åren inom framförallt infrastrukturen i kommunen. Den största påverkan har de broar kommunen ansvarar för som behöver renoveras alternativt bytas ut. Investeringarna för dessa uppgår till stora belopp. Årsresultaten och de medel som avskrivningar tillför kommer inte att räcka. Ytterligare medel behöver tillföras för att kunna genomföra projekten

Kompetensförsörjning

Kompetensutmaningen är aktuell redan idag, med många kommuner och regioner som har svårt att rekrytera personal. Avesta kommun skiljer sig inte från andra kommuner i någon högre grad. Detta beror delvis på den varierande befolkningsammansättningen och utmaningar såsom åldrande befolkning och utflyttning. Undersköterskor, vårdbiträden, sjuksköterskor och förskolelärare är några exempel på yrkesgrupper som det är brist på. Trots ökat antal utbildade inom hälso- och sjukvård möter arbetsgivarna fortfarande svårigheter att matcha efterfrågan. Konkurrensen om arbetskraft förväntas förbli hög, särskilt inom vård, omsorg och IT-sektorn. Pensionsavgångarna till och med 2030 beräknas uppgå till ca 350 medarbetare

Pensionskostnader

Under de kommande åren förväntas pensionsavgångarna ligga stabilt för att sedan minska under 2027. Från år 2028 och framåt förväntas pensionsavgångarna öka rejält. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgsförvaltningen samt även inom Bildningsförvaltningen. Pensionsavgångarna väntas vara spridda inom olika yrkesområden.

Prognosen för kommunens årliga pensionskostnad beräknas av Skandia, vilken är kommunens pensionsförvaltare. Enligt prognosen ligger de årliga pensionskostnaderna på cirka 205 mkr inklusive särskild löneskatt, vilket totalt innebär 615 mkr för perioden 2025–2027. Den avgiftsbestämda pensionen beräknas som procentuell andel av den årliga lönesumman som utbetalas årligen till de anställda. Pensionskostnaderna sänks 2025 från 15,56 till 8,62 procent vilket påverkar kostnaderna positivt.

Finansiering av de årliga pensionskostnaderna sker via återlåning, det vill säga via beskattningsrätten. Samtliga pensionsförpliktelser beräknas uppgå till 743 mkr vid budgetperiodens slut.

Balanskravsresultat

tkr	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 082	33 794	70 609
Samtliga realisationsvinster	- 9 682	- 8 896	- 3 227
Årets resultat efter balansjusteringar	- 8 600	24 898	67 382
– Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
– Användning av medel från resultatutjämningsreserv	8 600	0	0
Årets balanskravsresultat	0	24 898	67 382

Balanskravsresultatet är kopplat till kommunallagens balanskrav. Om balanskravsresultatet är negativt ska det enligt 11 kap. 12-13 § i Kommunallagen (KL) återställas inom tre år. Fullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat rensas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Avesta Kommun kommer i år göra ett negativt balanskravsresultat och kommer använda medel från resultatutjämningsreserven (RUR) som uppgått till 70 Mkr. Det kommer bli en sänkning av resultatutjämningsreserven till 61,4 Mkr.

2024 är första året möjlighet finns att avsätta medel till resultatreserven som kommer att ersätta tidigare (RUR) vid ett resultat som enligt balanskravet överstiger 2 procent av skatter och generella statsbidrag. Avesta kommun kommer i år inte göra någon avsättning då vi inte uppfyller resultatkraven.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

Perioden 202401-202412

Resultaträkning i tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN			2023
		2024	2023	2024	Budget	Avvikelse	
Verksamhetens intäkter	3	592 047	566 749	365 657	283 553	82 104	340 192
Verksamhetens kostnader	4	-2 147 036	-2 004 459	-2 034 403	-1 902 776	-131 627	-1 904 527
Avskrivningar	5	-110 606	-102 159	-44 528	-60 063	15 535	-42 635
Verksamhetens nettokostnader		-1 665 595	-1 539 869	-1 713 274	-1 679 286	-33 988	-1 606 970
Skatteintäkter	6	1 199 082	1 192 584	1 199 082	1 201 267	-2 185	1 192 584
Generella statsbidrag och utjämning	7	506 367	446 056	506 367	499 125	7 242	446 056
Verksamhetens resultat		39 854	98 770	-7 825	-21 106	-28 931	31 669
Finansiella intäkter	8	7 051	6 348	64 373	39 200	25 173	51 516
Finansiella kostnader	9	-43 592	-40 789	-55 466	-53 746	-1 720	-49 391
Resultat efter finansiella poster		3 313	64 330	1 082	6 560	-5 478	33 794
ÅRETS RESULTAT		3 313	64 330	1 082	6 560	-5 478	33 794
Realisationsvinst		-9 682	-8 896	-9 682	0	-9 682	-8 896
RESULTAT EFTER BALANSKRAVS- JUSTERINGAR		-6 369	55 434	-8 600	6 560	-15 160	24 898
Reservering av medel till resultatreserv							
Användning av medel från resultatutjämningsreserven				8 600			
ÅRETS BALANSKRAVSRESULTAT		-6 369	55 434	0	6 560	6 560	24 898

Balansräkning

Perioden 202401-202412

tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
		2024	2023	2024	2023
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
– Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 171 428	2 102 804	1 622 829	1 630 178
– Pågående investeringar	11	143 595	157 053	56 110	69 701
– Maskiner o inventarier	12	434 626	366 257	115 294	112 375
Finansiella anläggningstillgångar	13	24 797	22 607	1 868 346	1 806 143
Summa anläggningstillgångar		2 774 445	2 648 722	3 662 579	3 618 397
Bidrag till infrastruktur	14	28 448	30 135	28 448	30 135
Omsättningstillgångar					
Förråd		487	523	352	388
Fordringar	15	191 958	195 142	165 234	173 207
Kassa och bank	16	219 011	263 725	207 113	263 712
Summa omsättningstillgångar		411 456	459 391	372 699	437 307
SUMMA TILLGÅNGAR EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 214 349	3 138 248	4 063 726	4 085 839
Eget kapital					
Varav resultatutjämningsreserv		61 400	70 000	61 400	70 000
Årets resultat		3 312	64 330	1 082	33 794
Summa eget kapital	17	936 462	954 819	836 720	835 638
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	18	244 852	185 683	221 787	164 667
Andra avsättningar	19	30 064	33 355	28 910	32 201
Summa avsättningar		274 916	219 037	250 697	196 868
Skulder					
Långfristiga skulder	20	1 570 871	1 510 955	2 592 477	2 570 280
Kortfristiga skulder	21	432 100	453 439	383 832	483 054
Summa skulder		2 002 971	1 964 393	2 976 309	3 053 333
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 214 349	3 138 248	4 063 726	4 085 839
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter- och därmed jämförliga säkerheter	22	1 843	1 822	1 843	1 822
Ansvarsförbindelse pensioner	23	521 350	510 004	521 350	510 004

Kassaflödesanalys

Perioden 202401-202412

tkr	Not	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUNEN	
		2024	2023	2024	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		3 313	64 330	1 082	33 794
Justering för avskrivningar		110 606	102 159	44 528	42 635
Justering för realisationsvinst		-9 682	-8 896	-9 682	-8 896
Justering för gjorda avsättningar					
- pensioner		59 169	20 039	57 120	19 178
- övriga avsättningar		-3 291	-9 176	-3 291	-9 176
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	25	-7 180	-2 785	535	-2 785
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		152 935	165 670	90 292	74 750
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		3 184	-4 613	7 973	6 010
Ökning(-)/minskning(+) förråd		36	-221	36	-235
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		-21 339	37 388	-99 222	80 674
Kassaflöde från den löpande verksamheten		134 816	198 224	-920	161 198
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Inköp av materiella tillgångar		-239 709	-182 619	-67 074	-1 172 916
Inköp av finansiella tillgångar		-2 190	-2 273	-2 202	-2 202
Avytttrade materiella tillgångar		53 243	16 919	50 249	16 631
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-188 655	-167 973	-19 028	-1 158 488
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utlåning					
Utlåning/ökning långfristiga fordringar		0	203	-60 000	-20 000
Upplåning					
Långfristig upplåning		9 125	16 671	23 348	1 075 996
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		9 125	16 468	-36 651	1 055 996
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		0	-3 328	0	-3 328
Årets kassaflöde		-44 714	43 390	-56 599	55 378
Ingående värde likvida medel		263 725	220 335	263 712	208 334
Utgående värde likvida medel		219 011	263 725	207 113	263 712

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter, RKR R2

I bokslutet tillämpas RKR:s rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i bokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2023 och en preliminär slutavräkning för 2024.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod.

Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningsavgifter sker från 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner
Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt konstantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänförliga till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett prisbasbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden minus avskrivning och eventuell nedskrivning.

Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal mark-exploatering. Tomtmark för småhus som iordningsställt i avsikt att försälas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventareir av mindre värde, max ett prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planenligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme- och elledning, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Exploatering

Exploateringen redovisas bland anläggningstillgångar, marken som mark, byggnader och tekniska anläggningar och investeringar redovisas på pågående investeringar.

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och kravverksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den operationella endast som not. Som finansiell leasing klassas våra fastigheter som hyrs från kommunens dotterbolag Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB. Kommunen tar hjälp utav Leaseright för redovisning av kommunens leasingavtal.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstrukturering utgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Gamla Byn AB med ägarandel till 100 %, Avesta Industristad som ägs av Gamla Byn AB till 100 %, Avesta vatten och avfall med ägarandel 100 %, Södra Dalarnas räddnings-

tjänstförbund med ägarandel 48,8%.

Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering.

I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 45,53% av lönekostnaden;
- kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,9 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- kost: debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- städ: debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- intern postdistribution: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- egen personal teknisk service: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- hyreskostnader: internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- central bilpool: debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- Infrastrukturbidrag; Cirkulationsplats Lerbäcken. Värdet i balansräkningen baseras på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- Deponi; Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund. Avsättningen baseras på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- Pensioner; Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998. Kommunen har under år 2021 bytt pensionsförvaltare till Skandia.
- Exploateringsstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.
- Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2023 eller 2024.

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgår budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

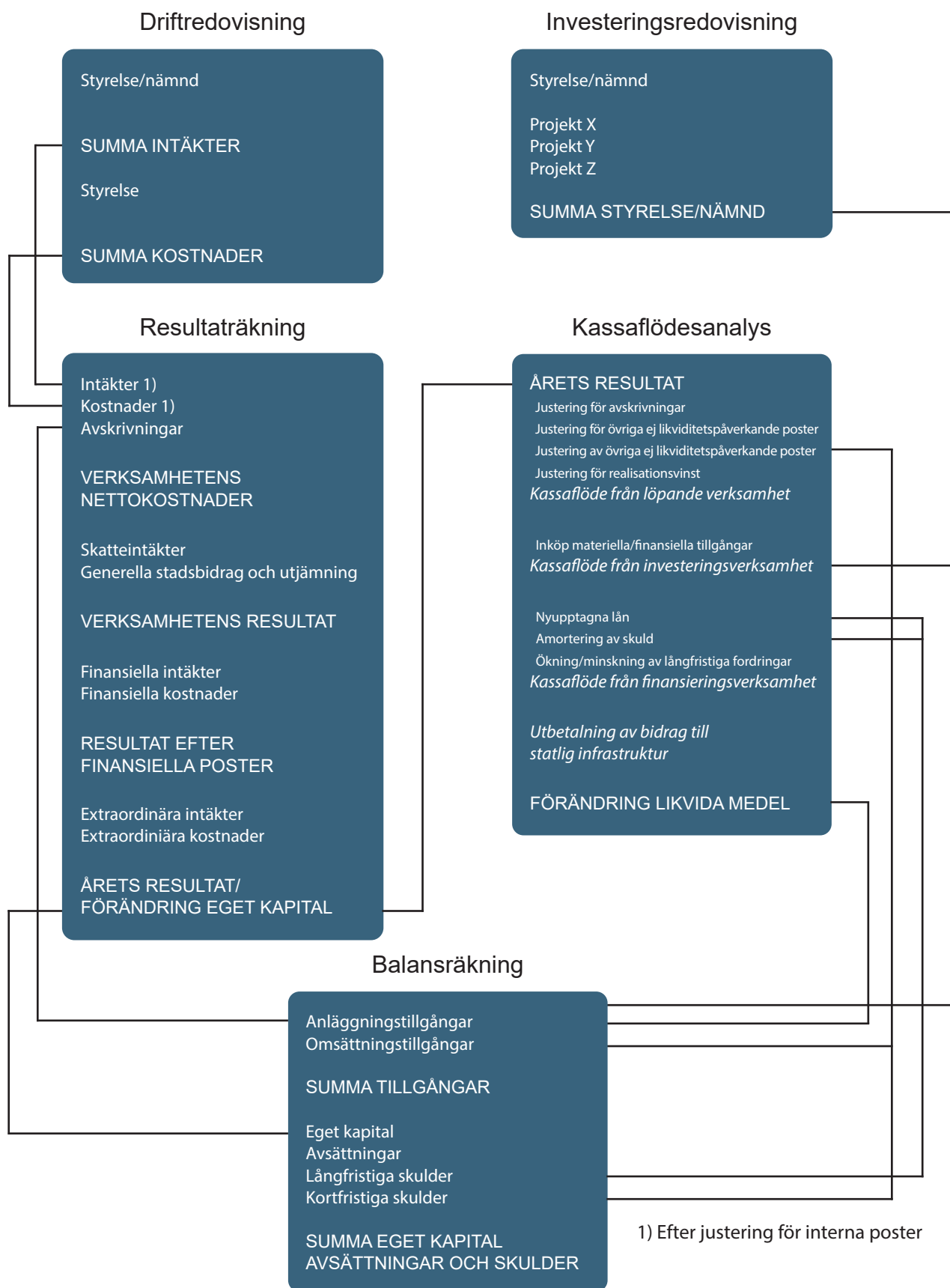
Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen – den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

1) Efter justering för interna poster

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	23 241	22 232	24 263	22 681
Taxor och avgifter	41 128	41 308	56 141	56 306
Hyror och arrenden	162 133	160 460	35 127	33 023
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	149 827	141 403	149 827	131 931
EU-bidrag	905	491	905	491
Övriga bidrag	20 853	16 032	17 294	16 081
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	145 661	136 288	58 275	58 323
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	9 682	8 896	9 682	8 896
Övriga verksamhetsintäkter	16 311	16 786	13 086	11 229
Bidrag från kommun	18 007	17 415		
Försäkringsersättningar	0	892		
Eget arbete investeringar	4 299	4 546	1 075	1 231
Totalt not 3 Verksamhetens intäkter	592 047	566 749	365 657	340 192
Under år 2023 och 2024 har kommunen inte haft några intäkter för tomträttsavgälder.				
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 269 160	1 211 715	1 185 503	1 136 740
Pensionskostnader	168 407	123 882	165 599	119 217
Lämnade bidrag	81 811	76 092	100 038	92 899
Köp av verksamhet	125 669	120 517	125 670	120 563
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	202 708	193 813	228 917	207 893
Inköp av material och varor	70 834	74 046	67 624	70 944
Inköp av tjänster	87 048	73 697	89 792	89 132
Övriga verksamhetskostnader	141 399	130 697	71 260	67 139
Totalt not 4 Verksamhetens kostnader	2 147 036	2 004 459	2 034 403	1 904 527
Säsongsvariationer				
Vinterväghållningen belastar kostnadssidan under årets första fem månader och årets två sista.				
Not 5 Av och nedskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	73 806	68 090	21 255	20 500
Avskrivning maskiner och inventarier	36 800	34 069	23 273	22 135
Totalt not 5 Av- och nedskrivningar	110 606	102 159	44 528	42 635
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 200 666	1 168 573	1 200 666	1 168 573
Prel. slutskatteavräkning år 2022	0	5 967	0	5 967
Prel. slutskatteavräkning år 2023	-5 838	18 043	-5 838	18 043
Prel. Slutskatteavräkning år 2024	4 254	0	4 254	0
Totalt not 6 Skatteintäkter	1 199 082	1 192 584	1 199 082	1 192 584

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	319 131	304 595	319 131	304 595
Regleringsbidrag/avgift	69 701	53 551	69 701	53 551
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	52 858	45 646	52 858	45 646
Bidrag/avgift LSS-utjämning	-5 500	-18 749	-5 500	-18 749
Kommunal fastighetsavgift	64 237	57 586	64 237	57 586
Övriga generella bidrag från staten	5 940	3 427	5 940	3 427
Totalt not 7 Generella statsbidrag och utjämning	506 367	446 056	506 367	446 056
Not 8 Finansiella intäkter				
Utdelningar från koncernföretag	0	0	39 784	35 512
Utdelningar på aktier och andelar	0	0	14 000	10 000
Ränteintäkter	0	0	4 883	4 354
Övriga finansiella intäkter	7 051	6 348	5 706	4 650
Totalt not 8 Finansiella intäkter	7 051	6 348	64 373	51 516
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntekostnader på lån	27 863	25 612	39 737	34 214
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	15 706	15 043	15 706	15 043
Övriga finansiella kostnader	30 721	134	30 721	134
Totalt not 9 Finansiella kostnader	74 290	40 789	86 164	49 131
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	2,39 %	2,55 %	2,39 %	2,55 %
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	3,96 %	4,28 %	3,96 %	4,28 %
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	-21 245	-18 482	-21 245	-18 482

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	3 397 404	3 232 739	1 937 175	814 380
Inköp	26 366	61 558	25 714	1 123 217
Försäljningar	-43 561	-5 339	-40 567	-421
Överföringar från annan anläggningsgrupp	121 626	73 522	28 759	0
Utgående anskaffningsvärde	3 498 403	3 362 480	1 947 648	1 937 175
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 054 337	-992 627	-306 998	-286 498
Försäljningar	0	3 031	0	0
Utrangering	3 433	0	3 433	0
Årets avskrivningar	-71 874	-64 820	-21 255	-20 500
Utgående ack avskrivningar	-1 122 777	-1 054 416	-324 819	-306 998
Ingående ack upp/nedskrivningar	-205 260	-201 990	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	1 062	-3 270	0	0
Utgående ack nedskrivningar	-204 198	-205 260	0	0
Totalt Redovisat värde not 10	2 171 428	2 102 804	1 622 829	1 630 178
<i>Därav finansiell leasing</i>			1 077 794	1 112 798
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	20-100 år	20-100 år	30,24 år	30,02 år

Not 11 Pågående investeringar

Ingående anskaffningsvärde	157 053	231 146	69 701	46 021
Aktiverade pågående investeringar	-200 118	-154 838	-31 248	-7 150
Årets pågående investeringar	186 661	80 733	17 658	30 818
Överföring till drift	0	12	0	12
Redovisat värde	143 595	157 053	56 110	69 701
Totalt redovisat värde not 11	143 595	157 053	56 110	69 701

Not 12 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	824 266	719 253	451 976	433 318
Inköp	30 593	40 328	23 702	26 008
Försäljningar	-97	-1 174	0	0
Överföringar från annan anläggningsgrupp	74 576	72 985	2 489	0
Utrangering	-30 890	-7 350	-30 890	-7 350
Utgående anskaffningsvärde	898 449	824 042	447 276	451 976
Ingående ackumulerade avskrivningar	-458 007	-424 655	-339 600	-317 501
Försäljningar	95	905	0	0
Utrangering	30 890	36	30 890	36
Årets avskrivningar	-36 800	-34 070	-23 272	-22 135
Utgående ack avskrivningar	-463 822	-457 784	-331 983	-339 600
Totalt Redovisat värde not 12	434 626	366 258	115 294	112 375
<i>Därav finansiell leasing</i>	511	686	0	0
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>			7,79 år	7,54 år

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag				
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
Gamla Byn AB	0	0	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	0	0	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237	237	237
Inera (SKL)	43	43	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	330	330	298 317	298 317
Långfristiga placeringar				
Mellanskog ekonomisk förening	19	19	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	23 758	21 556	23 758	21 556
Summa långfristiga placeringar	23 778	21 576	23 778	21 576
Långfristig utlåning				
Internbanken koncernkonto				
Avesta VA och Avfall AB			362 250	302 250
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	137 000
Summa Internbanken			1 546 250	1 486 250
Bostadsrätter	688	701	0	0
Totalt not 13 Finansiella anläggningstillgångar	24 797	22 607	1 868 346	1 806 143
Not 14 Bidrag till infrastruktur				
Ingående balans	42 167	38 839	42 167	38 839
Förfart Fors				
Ingående balans Förfart Fors	11 489	11 489	11 489	11 489
Ingående balans ack upplösning	-8 522	-8 062	-8 522	-8 062
Årets ack upplösning	-460	-460	-460	-460
Summa Förfart Fors	2 508	2 967	2 508	2 967
Lerbäcken Riksväg 68				
Ingående balans Riksväg 68	30 678	27 350	30 678	27 350
Årets bidrag till statlig infrastruktur	0	3 328	0	3 328
Ingående balans ack upplösning	-3 511	-2 732	-3 511	-2 372
Årets ack upplösning	-1 227	-1 139	-1 227	-1 139
Summa Riksväg 68	25 940	27 167	25 940	27 167
Ack upplösning av bidrag				
Tid för upplösning är 25 år.				
Totalt not 14 Bidrag till infrastruktur	28 448	30 135	28 448	30 135

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 15 Fordringar				
Kundfordringar	25 762	37 582	23 706	26 854
Övriga kortfristiga fordringar	30 989	16 216	23 642	11 814
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	59 578	53 572	59 578	51 171
Kommunalskattefordringar	11 876	13 958	11 024	13 958
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	63 754	73 814	47 285	69 410
Totalt not 15 Fordringar	191 958	195 142	165 234	173 207
Not 16 Kassa och bank				
Kassa	58	54	57	53
Bank och plusgiro	218 954	263 672	207 057	263 660
Totalt not 16 Kassa och bank	219 011	263 725	207 113	263 712
Not 17 Ingående eget kapital				
Ingående eget kapital	954 819	903 707	835 638	805 061
Utnyttjande av social investeringsfond		-3 216	0	-3 216
Justering Eget kapital Avesta Vatten & avfall AB	-2 070	0	0	0
Utnyttjande obeskattade reserver	-5 6000	0	0	0
Utdelning av förra årets resultat	-14 000	-10 000	0	0
Årets resultat	3 313	64 330	1 082	33 794
Totalt not 17 Eget kapital	936 462	954 819	836 720	835 638
Varav Resultatutjämningsreserv	61 400	70 000	61 400	70 000
Utnyttjande av resultatutjämningsreserv	-8 600	0	-8 600	0
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	166 865	138 467	145 849	118 635
Nyintjänad pension	38 070	28 397	38 081	19 243
Årets utbetalning	-8 670	0	-8 068	-6 814
Ränte- och basbeloppsuppräknig	17 726	0	16 565	12 678
Övrig post	10 051	0	8 550	2 107
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	224 042	166 865	200 977	145 849
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inkl löneskatt	18 818	26 854	18 818	26 854
Nyintjänad pension	1 992	-8 036	1 992	-8 036
Summa avsatt till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	20 810	18 818	20 810	18 818
Totalt not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	244 852	185 683	221 787	164 667

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 19 Andra avsättningar				
Avsättning deponi				
Redovisat värde vid årets början	31 345	40 742	31 345	40 742
lanspråktaga avsättningar	-2 435	-9 397	-2 435	-9 397
Utgående avsättning	28 910	31 345	28 910	31 345
Avsättning asfaltering				
Redovisat värde vid årets början	856	635	856	635
Nya avsättningar	-856	221	-856	221
Utgående avsättning	0	856	0	856
Obeskattade reserver - uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	1 154	1 154		
Utgående avsättning	1 154	1 154		
Totalt not 19	30 064	33 355	28 910	32 201

FOTO LINDA BLIXT

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2024	2023	2024	2023
Not 20 Långfristiga skulder				
Finansiell leasing	325	548	1 029 930	1 059 873
Internbankens upplåning				
Avesta kommun			3 750	3 750
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	137 000
Avesta Vatten och Avfall AB			362 250	302 250
Summa internbankens upplåning	1 550 000	1 490 000	1 550 000	1 490 000
<i>Internbankens skuld koncernkonto</i>				
Investeringsbidrag				
Investeringsbidrag	26 837	26 264	26 837	26 264
Ej aktiverade investeringsbidrag	1 291	573	1 291	573
Ack upplösning investeringsbidrag	-7 582	-6 430	-7 582	-6 430
Summa investeringsbidrag	20 546	20 407	20 546	20 407
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 570 871	1 510 955	2 592 477	2 570 280
Uppgifter om upplåning				
Genomsnittlig ränta %	2,39	2,55	2,39	2,55
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	3,96	4,28	3,96	4,28
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	1,54	1,69	1,54	1,69
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	34	41	34	37
1-3 år	54	31	54	34
3-5 år	12	21	12	30
5-10 år	0	7	0	0
Över 10 år	0	0	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år				
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	2,63	3,00	2,63	3,00
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,15	0,14	0,15	0,14
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Marknadsvärde derivat	-21 383	-59 000	-21 383	24 700

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2024	2023	2024	2023

Not 21 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	98 853	125 590	56 076	67 920
Moms och punktskatter	3 784	2 675	2 287	2 481
Personalens skatter, avgifter och avdrag	54 538	46 578	52 352	44 881
Semester- och övertidsskuld	70 480	74 244	70 480	73 285
Retroaktiva löner och OB-ersättning	14 233	16 341	14 233	14 986
Kortfristiga skulder till banker	114 316	73 386	102 426	174 030
Övriga kortfristiga skulder	8 713	6 915	240	199
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	67 184	107 710	85 739	105 271
Totalt not 21 Kortfristiga skulder	432 100	453 439	383 832	483 054

Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Kommunala bolag	0	0	1 495	1 398
Övriga ansvarsförbindelser	1 843	1 822	348	424
Total not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter	1 843	1 822	1 843	1 822

Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser

Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	510 004	500 142	510 004	500 142
Ränte- och basbeloppsuppräknig	33 517	33 130	33 517	33 130
Årets utbetalningar	-31 503	-28 134	-31 503	-28 134
Övrig post	7 168	2 780	7 168	2 780
Förändring av löneskatt				
Ny intjänad pension	2 164	1 926	2 164	1 926
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	521 350	510 004	521 350	510 004
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner				
Intjänad pensionsrätt	419 564	410 433	419 564	410 433
Löneskatt	101 786	99 571	101 786	99 571
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	521 350	510 004	521 350	510 004
Total not 23 Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	521 350	510 004	521 350	510 004
Övriga upplysningar om pensioner				
Aktualiseringsgrad	99 %	99 %	99 %	99 %

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2024	2023	2024
Not 24 Leasing				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Totala minimileasingavgifter			1 507 328	1 573 029
Framtida finansiella kostnader			-429 533	-460 231
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 077 794	1 112 798
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år			55 864	52 925
Senare än 1 år men inom 5 år			213 432	226 879
Senare än 5 år			808 498	832 994
			1 077 794	1 112 798
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Totala minimileaseavgifter			1 507 328	1 573 029
Framtida finansiella kostnader			-429 533	-460 231
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 077 794	1 112 798
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år			55 864	52 925
Senare än 1 år men inom 5 år			213 432	226 879
Senare än 5 år			808 498	832 994
			1 077 794	1 112 798

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2024	2023	2024	2023
BENÄMNING				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter				
– med förfall inom 1 år	8 022	9 477	9 957	9 477
– med förfall inom 1-5 år	4 910	12 705	11 991	12 705
Med förfall senare än 5 år	0	18 878	17 468	18 878
	12 932	41 059	39 416	41 059
Varav kommunintern operationell leasing				
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande				
Inom 1 år	0	0	1 935	1 935
Senare än 1 år men inom 5 år	0	0	7 081	7 606
Senare än 5 år	0	0	17 468	18 878
	0	0	26 484	28 419
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal utyrning				
Minimileaseavgifter	996 711	1 035 293		
– med förfall inom 1 år	236 021	230 760		
– med förfall inom 1-5 år	477 981	415 358		
– med förfall senare än 5 år	282 709	389 165		
Total not 24 Leasing				
Not 25 Ej likviditetspåverkande poster				
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1 687	1 598	1 687	1 598
Årets upplösning av investeringsbidrag	-1 151	-1 178	-1 151	-1 178
Omf från pågående investering till drift	0	12	0	12
Balansjusteringar - eget kapital	-2 115	-3 216	0	-3 216
Årets upplösning av obeskattade reserver	-5 600			
Totalt not 25 Ej likviditetspåverkande poster	- 7 180	-2 785	535	-2 785

Not 26 Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.

REDOVISNINGEN AVSER:	LAGSTIFTNING:
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster

Upprättade särredovisningar finns tillgänglig på kommunens webbplats

NOTHÄNVISNINGAR BENÄMNING	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2024	2023	2024	2023
Not 27 Kostnader för revision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	490	584	490	584
Förtroendevalda revisorer	128	136	128	136
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	128	136		
Totalkostnad för räkenskapsrevision	746	855	618	719
Kostnad övrig revision				
Sakkunnigt biträde	391	476	391	381
Förtroendevalda revisorer	425	443	425	443
Lekmannarevision	20	40		
Totalkostnad för övrig revision	816	919	816	824
Total not 27 Kostnader för revision	1 561	1 774	1 433	1 543

Not 28 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott	Koncernbidrag	Utdelning
Kommun				14 000
Gamla Byn AB	100 %			-14 000
Avesta Industristad AB	Ägs till 100 % utav Gamla Byn AB			
Avesta Vatten & Avfall AB	100 %			
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	48,8 %			

Enhet	Ägd andel	Försäljning	Lån	Räntor/ borgensavgifter	Provision
Kommun			1 546 250		
Gamla Byn AB	100%		-1 047 000	27 562	698
Avesta Industristad AB	Ägs till 100 % utav Gamla Byn AB		-137 000	3 607	84
Avesta Vatten & Avfall AB	100 %		-362 250	8 615	199
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	48,80 %				

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar med mera.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr

Belopp i tusentals kronor.

mkr

Belopp i miljontals kronor.

Drift- och investeringsredovisning

DRIFTREDOVISNING	Intäkter	Intäkter	Kostnader	Kostnader	Budget	Utfall	Budget- avvikelse	Utfall
BENÄMNING								
tkr	2024	2023	2024	2023	2024	2024	2024	2023
Kommunfullmäktige	722	26	7 681	6 090	5 770	6 959	- 1 189	6 064
Kommunstyrelsen	156 739	142 760	356 732	327 600	199 477	199 993	-516	184 840
Omsorgsstyrelsen	127 562	114 730	828 766	780 741	673 457	701 203	-27 746	666 011
Bildningsstyrelsen	175 649	169 781	939 164	891 681	744 812	763 515	-18 703	721 900
V-D miljö och bygg	83 048	75 985	100 745	95 264	18 644	17 698	946	19 280
Summa styrelser	543 720	503 282	2 101 377	2 101 377	1 642 160	1 689 368	-47 208	1 598 095
Justeras: Poster som ej är hänför- bara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen								
Kapitaltjänst, Intern ränta	0	0	-14 091	-10 556	-16 024	-14 091	-1 933	-10 556
Kapitaltjänst, Avskrivning	0	0	-44 528	-42 635	-53 530	-44 528	-9 002	-42 635
Personalförsäkring pension	0	0	-135 659	-107 948	-104 244	-135 659	31 415	-107 948
Pensionskostnader	0	0	165 888	119 570	145 447	165 888	-20 441	119 577
Lönepott	0	0	0	0	5 160	0	5 160	0
Bokslutsjusteringar	1 292	309	2 191	3 166	0	899	-899	2 857
Finansiella poster	897	-64	1 827	2 434	254	930	-676	2 498
Interna poster förvaltning	-178 960	-163 026	-174 313	-160 889	0	4 647	-4 647	2 137
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	366 949	340 501	2 034 403	1 904 527	1 619 223	1 667 454	-48 231	1 564 026

Kommentarer

Väsentliga avvikelser

Kommunstyrelsen

Avvikelse kommunstyrelsen -516 Tkr.

Bland större positiva avvikelser kan nämnas re-
avinster vid försäljning av mark och inventarier
samt att momsersättningarna överstiger budget.

På minussidan kan nämnas vinterväghållningen, sank-
tionsavgift Åsbo 9:1 samt kostnader för avstängning av
Brogårdsbron.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse för styrelse: -27 746 tkr

Inom vård och omsorg utgör rätten till heltiden den
största delen av underskottet tillsammans med förstärk-
ningsturer. Fler medarbetare väljer att arbeta heltid idag
än tidigare vilket medför ökad resurstid som blir ofinan-
sierad. Förändring i brukarnas behov som blir mer och
mer komplexa kräver dubbelbemanning som medför
förstärkningsturer.

Vård- och omsorg har under lång tid haft stora utma-
ningar med att rekrytera sjuksköterskor. Det har medfört
ett omfattande beroende av bemanningssjuksköterskor.
Aktivt arbete har pågått med rekrytering under 2024,
vilket har resulterat i att antalet tillsvidareanställda sjuk-
sköterskor har fördubblats.

Biståndsenheten ansvarar för externa placeringar på
psykiatriboende. Dessa placeringar är inte möjliga att
verkställa i kommunal regi. Dessa externa placeringar
har lett till ökande kostnader.

Det ökade behovet av barn/unga placeringar tillsam-
mans med komplexiteten i ärendena och svårigheten
att rekrytera egna familjehem. Innebär en förskjutning
från placeringar i egna familjehem till konsulentstödda
familjehem vilket påverkat kostnadsbilden och lett till
ökande kostnader.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd har ökat, riksnormen
höjdes förra året med 8,7% och i år med 8,6%. Andelen
hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd har ökat med
8,4 hushåll/snitt 2024 (jan-okt 292,4 hushåll/snitt) och
2023 (helår) 284/hushåll. Dessa parametrar står för un-
derskott på försörjningsstödsenheten.

Bildningstyrelsen

Avvikelse Bildningsstyrelsen -18 703 tkr

De höga fjärrvärmekostnaderna har haft stor påverkan
på bildningsstyrelsen verksamheter.

Den största avvikelsen finns inom resultatenhet Utbild-
ning där minskade statsbidrag påverkat negativt. För
gymnasiets del så hamnade den totala interkommunala
ersättningen, på ett underskott mot budget.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnds

**Avvikelse Västmanlands-Dalarna miljö- och
byggnadsnämnd +946 tkr**

V-dala miljö och bygg slutade året med en positiv
avvikelse om 446tkr exklusive energi och klimatråd-
givningen. Åtgärder under året har varit att inte ersät-
ta vakanser, uppskjutet utbildningsbehov, återhåll-
samhet i inköp och fokus på ökad debiteringsgrad.

Avestas överskott är kopplat till i huvudsak sanktions-
avgift och intäkter för skogen. Kommunerna har även
påverkas negativt av konjunkturen och byggsektorns
nedgång, vilket minskat intäkterna från bygglov. Bud-
getöverskridande översiktsplan i enlighet med över-
enskommelse och kostnader för digitalisering har även
belastat ekonomin.

Åtgärder på grund av avvikelser

ÅTGÄRD	START ÅR & KVARTAL	KLAR ÅR & KVARTAL	EFFEKT 2024 TKR
Beslutad av KF i program för äldre utbilda undersköterskor till sjuksköterskor, s.k. studietjänst. pausad.	2023	Pågående	1000 tkr
Omorganisering och effektivisering av arbetet hemtjänsten Balders inne.	2024	2024	1590 tkr
Tillfälliga intäkter migrationsverket (EKB) Försäkringskassan för utbetalda timmar engångsintäkt 2024	2024	2024	1590 tkr
Utbilda vårdbiträden till undersköterskor samt undersköterskor till specialistundersköterskor på arbetstid medför minskad resurstid.	2024	2025	1500 tkr
Minska andel timvikarier	2024	2024	5900 tkr
Statliga medel för arbete i projekt, Bostad först, beredskapsarbete mm.	2024	2024	1450 tkr
Mjukt anställningstopp på kommunkansliet	2024	2024	4 000 tkr
Ökad leverantörs- och köptrohet	2024	2024	2 000 tkr

Investeringsredovisning

INVESTERINGS- REDOVISNING	INKOMSTER		UTGIFTER		BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	UTFALL
	2024	2023	2024	2023	2024	2024	2024	2023
tkr								
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	0	9 982	50 505	58 612	84 614	50 505	34 109	48 630
Omsorgsstyrelsen	0	0	2 712	1 391	6 600	2 712	3 888	1 391
Bildningsstyrelsen	0	0	13 624	10 638	14 800	13 624	1 176	10 638
V-D miljö och bygg	0	0	119	588	400	119	281	588
Summa styrelser	0	9 982	66 960	71 229	106 414	66 960	39 454	61 247

INVESTERINGSREDOVISNING -FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUTGIFT FROM 2023	UTFALL TOM 2024	AVVIKELSE	BUDGET 2024	UTFALL 2024	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	120 994	72 552	48 440	87 546	51 674	35 872
<i>Varav:</i>						
Infrastruktur , skydd mm	60 497	36 276	24 221	43 773	25 837	17 936
Belysning	2 000	1 264	736	2 000	1 264	736
Väghållning	14 875	13 537	1 338	14 342	12 753	1 589
Trygg belysning	1 000	348	652	1 000	348	652
Broar	5 000	2 217	2 783	5 000	847	4 153
Grönytor	4 155	3 454	701	1 201	1 495	-294
Exploatering	19 205	2 382	16 823	9 000	414	8 586
Fastigheter	1 490	908	582	1 490	908	582
Inventarier/maskiner	8 965	7 587	1 378	8 240	6 862	1 378
Yttre miljöer	3 807	4 580	-773	1 500	947	553
Omsorgsstyrelsen	6 600	2 712	3 888	6 600	2 712	3 888 Varav:
Bildningsstyrelsen	12 275	12 510	-235	11 522	11 846	-324 Varav:
Avestavallen	0	2 136	-2 136	0	2 136	-2 136
Sportpark	800	610	190	191	2	189
Visentparken	140	163	-23	140	163	-23
Idrottsplatser	310	0	310	310	0	310
Verket	295	154	141	151	98	53
Ishall - Skogsbo och Avesta	1 680	2 724	-1 044	1 680	2 724	-1 044
Pedagogisk verksamhet	9 050	6 723	2 327	9 050	6 723	2 327
V-Dala miljö-/byggnadsnämnd	9 614	8 907	707	9 614	8 907	707
<i>Varav:</i>						
Summa	88 986	60 405	28 581	71 509	49 302	22 207

INVESTERINGSREDOVISNING FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUT- GIFT FROM 2023	UTFALL TOM 2024	AVVIKELSE	BUDGET 2024	UTFALL 2024	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen						
Varav:	164 770	108 187	56 583	62 974	31 433	31 541
Infrastruktur, skydd mm	82 385	54 094	28 291	31 487	15 717	15 770
Varav:						
Väghållning	75 603	40 067	35 536	28 387	6 217	22 170
Grönytor	1 655	1 562	93	1 655	1 562	93
Exploatering	4 432	11 656	-7 224	750	7 129	-6 379
Fastigheter	510	625	-115	510	625	-115
Inventarier/maskiner	185	184	1	185	184	1
Bildningsstyrelsen	1 832	321	-321	2 213	301	1 912
Varav:						
Avestavallen	1 661	46	-46	1 661	46	1 615
Verket	0	85	-85	0	85	-85
Ishall - Skogsbo och Avesta	171	190	-190	552	171	381
Pedagogisk verksamhet	1 205	1 696	-1 640	1 205	1 640	-435
Varav:						
Inventarier/maskiner	1 205	1 696	-1 640	1 205	1 640	-435
Summa	85 422	56 110	26 330	34 905	17 658	17 247

Kommentarer större projekt (1 mkr eller mer)

Väghållning

Ny gång- och cykelväg har färdigställts vid Basvägen i Fors, längs med Älvnäsleden och på Hantverkargatan.

Ett flertal stora omasfalteringar har genomförts under året. Bl a på Rutboleden, Järnväggsgatan, Torsgatan, Dalavägen, Engelbrektsgatan samt på gång- och cykelvägen vid Metropoolen samt vid Skateparken in till ishallen.

Grönytor

En utökning av Näs lekpark har färdigställts under året. Park i Nordanö har färdigställts och en Pop-up park installerades på Kungsgatan/gågatan. Parkutrusning har köpts in och placerats ut på flera platser.

Exploatering

Åtgärder pågår löpande för att möjliggöra exploatering av bostads-, handels- och industriområden på ett flertal platser. Några exempel på områden är Nordanö, Horndal och Älvnäs.

Fastigheter

Under året har reservkraft installerats i Avestaparken och ny kylmaskin har installerats i Omsorgens Hus. Vid Månsbohuset har asfaltering av parkering genomförts och ny ventilation i ett konferensrum har installerats.

Bolag och förbund

Resultaträkning (mkr)	Intäkt 2024	Intäkt 2023	Kostnad 2024	Kostnad 2023	Resultat 2024	Budget 2024	Budget- avikelse	Resultat 2023
Gamla Byn AB	280,3	266,3	-244	-215	5,9	3,6	2,3	16,2
Avesta Industristad AB	52,3	54,8	-49,0	-49,2	-0,6	0	-0,6	12,5
Avesta Vatten & Avfall AB	112	102,5	-110	-93,5	-3,2	0	-8,4	1,8
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	82,6	82,0	-76,4	-79,6	0,2	0	0,2	0,2

Investeringar (mkr)	2024	2023
Gamla Byn AB	70,3	55,8
Avesta Industristad AB	41,2	6,3
Avesta Vatten & Avfall AB	61,2	52,6
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	0,0	1,6

FOTO THERESE ASPLUND

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB, koncern

Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 6 mkr (16). För koncernen blev resultatet 5 mkr (28) .

Ett flertal större investeringsprojekt har genomförts; ombyggnation av industriprogrammet till vårdprogrammet, ombyggnation av idrottshall till förskola på Lek och Lära, ombyggnad av Skogsgläntans kök samt ombyggnation av ventilation och väme på Karlfeldtsgymnasiet. Avslutningsvis har det arbetats aktivt med underhåll av bolagets fastigheter. Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 6 miljoner kronor, med utförda reparationer och underhållsarbeten på 68 miljoner kronor. För koncernen blev resultatet 5 miljoner kronor, med totala reparations- och underhållskostnader på 79 miljoner kronor. Kommande år fortsätter vi att arbeta aktivt med bolagens underhållsplaner för att säkerställa värdet på fastigheterna.

Avesta vatten och avfall AB

Försäljningen har under räkenskapsåret uppgått till 95,3 Mkr (f.år 92,6), varav 61,4 Mkr (60,8) avser VA-verksamheten, 33,9 Mkr (31,4) avser avfallsverksamheten och 0,0 Mkr (0,4) avser övrig försäljning. Årets aktiverade investeringar uppgår till 75,4 Mkr (96,3) varav 1,4 Mkr (10,6) i byggnader och mark, 70,9 Mkr (85,7) i maskiner och andra tekniska anläggningar och 1,2 Mkr (0,0) i inventarier, verktyg och installationer. Vid årets slut uppgick investeringar i pågående nyanläggningar till 61,7 Mkr (75,9)

Under 2024 påverkades resultatet negativt då ingen höjning av VA-taxan genomfördes, vilket innebar att den intäktsmässiga effekten från 2023, där intäkterna minskade med 1,8 Mkr på grund av överuttag, istället återfördes som en ökning under året. Samtidigt har personalkostnaderna ökat med 4,4 Mkr i och med att vakanser har tillsatts och organisationen har stärkts. Avskrivningarna har ökat med 2,4 Mkr. Ökade räntekostnader med 2,8 Mkr kan härledas till att lånebeloppet steg med 60 Mkr samt till en allmän ökning av räntenivåerna jämfört med 2023.

Företagets resultat efter finansiella poster uppgår till -8,4 Mkr (0,0).

Södra Dalarnas räddningstjänstförbund

Södra dalarnas räddningstjänstförbund har haft en bruttokostnad på 80,3 mnkr och externa intäkter motsvarande 8,7 mnkr.

Räkenskapsårets resultat är 0,1Mkr, vilket är detsamma som avvikelsen från budget. Generellt sett är avvikelsen från budget mycket liten i förhållande till omsättningen, däremot finns det större avvikelser på enstaka konton. Avvikelserna på kontoni-vår har ingen större betydelse för verksamheten i sin helhet, men de kan komma att få konsekvenser i fördelning av resurser eller prioritering av områden internt.

Kommunbidraget förändras som en direkt funktion av att pensionsavsättningar i kombination med pensionskostnader sammantaget blivit högre än prognosen vid budgeteringstillfället (ca 1,6 mnkr). Det påverkar således både kostnader och intäkter.

Under 2024 utförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund uttryckningar till 1 093 händelser. En händelse kan förorsaka uttryckningar med flera styrkor och eller resurser från en eller flera stationer. Antalet händelser ligger på en normal nivå sett till genomsnittet ur ett 5-årsperspektiv. Antalet trafikolyckor har fortsatt att minska. Genomsnittet för den senaste femårsperioden är 110 st trafikolyckor per år, årets olyckor har varit 94 st. Som jämförelse hade vi 154 olyckor i genomsnitt per år 2016 – 2019. Antalet bränder ligger på genomsnittet för femårsperioden, vi hade en tillfällig uppgång 2023 vilket berodde på den torra och varma inledningen på sommaren. I år har de tids- och resurskrävande skogsbränderna legat på en mycket låg nivå, jämfört med 2023 har vi en minskning med 44 procent.

FOTO ERICA HALLGREN

AVESTA KOMMUN

Besök: Kungsgatan 32, Avesta

Telefon: 0226-46 50 00

E-post: servicesenter@avesta.se

www.avesta.se | www.baraiavesta.se